Jaargang 107. Vrijdag, 14 Julij 1848. No. 56.

GRONINGER COURANT

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR DE STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

De **BETAALMEESTER** in het ARRONDISSEMENT *GRONINGEN* geeft kennis, dat gedurende de maand JULIJ 1848, ten zijnen KANTORE, zullen worden BETAALD de **RENTEN**, over de EERSTE ZES MAANDEN 1848, der **BORGTOGTEN IN GELD** in 's **RIJKS KAS** GESTORT, en als zoodanig in het algemeen REGISTER ingeschreven.

GRONINGEN, 5 Julij 1848. **RENGERS.**

De **BETAALMEESTER** in het ARRONDISSEMENT *GRONINGEN* geeft kennis, dat ten zijnen KANTORE is OPENGESTELD de **BETALING** der **PENSIOENEN** ten laste van den **STAAT**, loopende over de TWEEDE DRIE MAANDEN 1848.

GRONINGEN, 5 Julij 1848. **RENGERS.**

RUSLAND.

PETERSBURG, 4 Julij.

Den 1sten Julij waren hier 1651 cholera-zieken in behandeling gebleven; dien dag zijn er 918 bijgekomen; er zijn genezen en 456 gestorven. Den 2den Julij waren in behandeling 1947 personen. Te Moskau waren den 25sten Junij 60 ziek geworden aan de cholera, 68 genazen en 27 stierven, er bleven in behandeling 1798. Onder de militairen waren 14 ziek geworden, 17 genazen en 5 stierven; 94 zieken bleven tot den 26sten in behandeling.

ITALIE.

VAN DE GRENZEN, 7 Julij.

Uit Rome schrijft men, dat al meer en meer eene spanning ontstaat tusschen den vredelievenden Paus en het oorlogsgezinde ministerie; maar dat het volk thans meer de partij van den Paus begint te kiezen, daar de gedurige ligtingen van troepen en de hooge oorlogslasten het land lastig beginnen te vallen.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 7 Julij.

De aartshertog *Johann* heeft gisteren eene proclamatie uitgevaardigd, waarin hij ten slotte zegt: „Ik zal met de aan mij gezondene deputatie naar Frankfort gaan, om het hooge ambt van Rijksbestuurder te aanvaarden, en vervolgens weder tot u terug keeren, om als plaatsvervanger des Keizers den 19den Julij den rijksdag te Weenen plegtiglijk te openen."

De *Wiener Ztg.* bevat in haar officiëel gedeelte een artikel over deze vereeniging van beide hooge betrekkingen door den aartshertog, te weten: als plaatsvervanger des Keizers te Weenen, en als Rijksbestuurder. Dit artikel meent, dat deze vereeniging niets onbestaanbaars heeft, daar beide de eenheid en sterkte van Duitschland en de bevestiging van Oostenrijk in zijne constitutioneele inrigting beoogen.

ALTONA, 8 Julij.

Volgens een gerucht, zouden de Zweedsche en Deensche troepen op Fühnen handgemeen zijn geraakt, bij welke gelegenheid 200 man zouden zijn gesneuveld.

BERLIJN, 9 Julij.

Den 6den dezer is eindelijk de wapenstilstand van 3 maanden tusschen Duitschland en Denemarken gesloten. De hoofdbepalingen komen hierop neder: Wederzijdsche ontruiming der beide hertogdommen, behalve de wacht der hospitalen, vooral op het eiland Alsen. Teruggave door Denemarken van de Duitsche schepen en van den prijs der verkochte ladingen. Terugbetaling door Duitschland van het bedrag der in Jutland gedane requisitiën van natuurvoortbrengselen. Gemeenschappelijke voorloopige regering voor beide hertogdommen.

De voornaamste concessie van Denemarken is in de gemeenschappelijke regering gelegen, waardoor de *nexus socialis* tusschen beide hertogdommen erkend wordt.

— Bij Koninklijk besluit is bepaald, dat het maximum van het pensioen van der officieren en militaire ambtenaren van 6000 thalers op 3000 thalers jaarlijks verminderd wordt.

— De nieuwe minister van justitie, de heer *Märcker*, heeft stappen gedaan, om de middeleeuwsche bepaling, volgens welke een adellijke met geene vrouw uit den boeren- of uit den geringeren stand een huwelijk met de regterhand mag sluiten, hare kracht te benemen. Het ontwerp tot eene nieuwe regeling van dit onderwerp zal aan de Nationale Vergadering ter beraadslaging onderworpen worden.

Van den 10den. Men spreekt van eene zoogenoemde telegrafische depêche uit Petersburg, dat aldaar een vreesselijk oproer uitgebroken is. Maar het Engelsche gezantschap heeft depêches uit Petersburg, welke licht aan de zaak bijzetten. De cholera woedt te Petersburg en het volk schreef de ziekte aan het vergiftigde water toe en schoolde op de straten te zamen. Maar het is gelukt, het volk door toespraak tot betere gedachten te brengen, zoodat men zelfs niet eens de gewapende magt noodig had.

— De Aartshertog *Johann* is niet door Berlijn gekomen, maar hij heeft zijn' weg naar Frankfort over Dresden genomen. Men verzekert, dat voor het Duitsche ministerie te Frankfort de volgende combinatie veel kans heeft: president *v. Gagern*; buitenl. zaken *Camphausen* of een andere Pruis; minister van oorlog zal geen Pruis zijn, omdat dezen opgedragen zal worden de definitive legercorpsen te organiseren, maar de opperbevelhebber zal een Pruis zijn. Men heeft den prins *van Pruissen* voorgesteld, maar er werden bezwaren daar tegen ingebragt. *Wrangel* heeft veel kans.

FRANKFORT, 9 Julij.

Eergisteren zouden drie aanleiders tot een charivari, waar bij eenige vensters werden ingeworpen, in hechtenis genomen worden, toen de policie daarin door het volk werd belet. Deze riep daarop de linietroepen te hulp, hetwelk zoodanige verbittering verwekte, dat de bewoners onzer voorstad Sachsenhausen (waar het voorval plaats had) barricades opwierpen en met de troepen slaags raakten, waarbij van beide zijden een paar dooden en eenige gekwetsten vielen. Gisteren ochtend te 7 uren braken de oproerlingen, wier moed door de in den nacht gevallen zware regens bekoeld scheen, de barricades weder af, zoodat alles weder tot de orde terug keerde. Daarop zijn zonder verderen tegenstand de hoofden des oproers in hechtenis genomen.

De afgeloopen dag en nacht gingen rustig voorbij. De woelgeesten zijn afgeschrikt door de krachtige, indrukwekkende houding der burgers, die allen wederom onder de wapenen stonden.

Van den 10den. De geruchten van den intogt der Russische troepen in Moldavie en Wallachye waren voorbarig. Den 23sten Junij echter heeft te Bucharest eene vreedzame revolutie plaats gegrepen, waaraan de jonge lieden, de handelsstand en de officieren deel namen. Prins *Bibesco* heeft 22 hem gestelde voorwaarden aangenomen, waaronder de voornaamste zijn: vrijheid van drukpers; afschaffing der lijfeigenschap; vermindering der civiele lijst op de helft; ontslag der ministers; verklaring voor staatseigendom van alle kerkelijke goederen en dotatiën; beperking van het regentschap op 5 jaren (dus alle 5 jaren verkiezing van een vorst); verantwoordelijkheid der ministers en ook der vorsten; oprigting eener nationale garde, enz. Op den 24sten heeft de vorst een nieuw liberaal ministerie benoemd. In Bucharest vleide men zich, dat te Jassy prins *Stourdza* zou worden weggejaagd en dat Moldavie zich met Wallachije zou vereenigen. De Russische consul zou zich hebben uitgelaten, dat binnen vier dagen 20,000 Russen zouden binnenrukken.

— Uit Triëst wordt van den 4den dezer geschreven, dat een deel der Sardinische vloot, op den avond van den 3den de haven van Pirano (welke een der niet tot het Duitsch bondsgebied behoorende Istrische kreitsen is) beschoot, en dat de batterijen der haven het vuur beantwoordden, hetwelk reeds na drie kwartier uurs door den vijand gestaakt werd. De Sardiniërs hadden onderscheidene dooden en gekwetsten.

GROOTBRITTANJE.

LONDEN, 8 Julij.

De uitvoeren van Britsche voortbrengselen en manufakturen hebben in de vijf maanden, eindigende met den 5den Junij, eene waarde bedragen als volgt: in 1846, van 20,619,000 £; in 1847, van 20,815,000 £, en in 1848, van 17,946,000 £. Er is bij gevolg eene vermindering in het algemeen, in vergelijking met de twee vorige jaren, van bijkans drie millioenen.

— Donderdag is aan het tolkantoor voor regten op vreemde suiker 200,000 £ betaald.

— Uit officiële staten blijkt, dat gedurende het jaar 1847 uit Groot-Brittanje zijn verhuisd 258,270 personen. Dit is het grootste getal, dat men in de laatste 20 jaren vindt opgeteekend; in 1846 waren 129,850 landverhuizers uit het Vereenigde rijk vertrokken.

Van den 10den. Als een bewijs van de steeds toenemende uitbreiding der hoofdstad moge dienen, dat van het jaar 1830 tot 1843 zijn gebouwd 13,5[illegible] huizen, van 1843 tot 1845 wederom 15,816 en van 1845 tot den 1sten Maart 1847 11,137, terwijl nog 3567 in aanbouw waren; daarenboven waren 406 pleinen aangelegd en 134 kerken gebouwd.

— Te Cowes is van wege het Pruissische consulaat de officiële kennisgeving ontvangen, dat, ten gevolge van de tot stand gekomen wapenschorsing tusschen Denemarken en Pruissen, alle in Engelsche havens binnengevallene en naar Duitsche havens bestemde schepen gerustelijk hunne reis derwaarts kunnen voortzetten.

FRANKRIJK.

PARIJS, 8 Julij.

In de zitting der Nationale Vergadering van gisteren heeft de generaal *Cavaignac* twee zeer belangrijke mededeelingen gedaan. Vooreerst heeft hij verklaard, dat Parijs nog gedurende eenigen tijd in staat van beleg zal worden gehouden, en dat nog niet met zekerheid kan worden bepaald, wanneer die staat zal worden opgeheven. Ten tweede heeft de generaal aan de Afgevaardigden kennis gegeven, dat de wetten van 1830 en 1831, betreffende de openbare drukpers, weder in werking zullen worden gebragt.

Voorts heeft de heer *Jules Favre* het voorstel aangeboden, om alle roerende en onroerende goederen van den gewezen Koning *Lodewijk Philips* tot staatsdomein te verklaren.

— Gisteren is bij de commissie van onderzoek, welke de Nationale Vergadering benoemd heeft, om de oorzaken van den opstand van Junij na te sporen, eene hoogst gewigtige verklaring afgelegd door den heer *Arago*, minister van de voormalige Uitvoerende Commissie. De heer *Arago* verklaarde, als zijns ondanks, dat hij afdoende redenen had, om de heeren *Portalis*, *Landrin* en *Jules Favre* als de voornaamste bewerkers van den opstand te beschouwen en dat zij, door middel van ondergeschikte personen, de oproerigste clubsen hadden bestuurd.

Men herinnert zich, dat reeds daags na den 15den Mei de leden van de Uitvoerende Commissie gepoogd hebben, soortgelijke vermoedens tegen de heeren *Portalis* en *Landrin* te doen ontstaan. Destijds echter schenen deze vermoedens al te ongerijmd. Men zegt, dat ook de heeren *Lamartine* en *Ledru-Rollin*, hoewel minder uitdrukkelijk, dergelijke aanduidingen betreffende de heeren *Portalis*, *Landrin* en *Jules Favre* hebben gegeven. De heer *Arago* moet overigens nog andere personen beschuldigd hebben, en heeft hij hevig geklaagd over het ministerie van oorlog. Een uitgemaakt feit is het, dat den 22sten Junij twee regementen uit Parijs, waar zij gekazerneerd waren, zijn verwijderd, het eene naar Amiëns, het andere naar Soissons, zonder dat hiervoor eene voldoende reden bestond. De generaal *Cavaignac*, destijds minister van oorlog, wist niets van dit vertrek. In het oogenblik des gevaars vernam hij het; en de generaal, wanende, dat er nog meer troepen vertrokken waren, heeft een oogenblik bijna gewanhoopt aan de mogelijkheid, om stand te houden. Een van de hoofdbeambten bij het ministerie van oorlog, de heer *Constantin*, is dan ook gevat, die beschuldigd wordt het vertrek dier troepen te weeg gebragt te hebben. Ook is er verdenking ontstaan tegen den heer *Charras*, en ook tegen den heer *Flocon*, de vader, directeur van den telegraaf te Parijs.

— Men verhaalt, dat het volgende aanleiding gegeven heeft tot het vatten van den heer *Constantin*. Laatstleden Donderdag verscheen een beschuldigde voor de commissie van instructie, en werd door den heer *Constantin*, die daarvan ook lid is, met zijne gewone ruwheid ondervraagd. De beschuldigde werd kregel en riep eensklaps uit: „Hoe, zijt gij het? Gij moest immers minister van oorlog worden, ingeval de opstand de overhand behield."

— Het ontbreekt thans reeds niet aan lieden, die vreezen, dat de Republiek op den duur niet bestaanbaar is, en dat men vroeg of laat tot eenen constitutioneelen Koning zal moeten terug komen. — Men denkt niet, dat de geheele beraadslaging over de Constitutie nog in den loop van dit jaar zal afloopen.

— De generaal *Duvivier* is in den afgeloopen nacht aan zijne wonden overleden. Dit is dus de zesde generaal, welke de gebeurtenissen van Junij aan Frankrijk gekost hebben.

— Men brengt thans op 125 het getal dooden bij de mobile garde, op 598 dat der gewonden en op 280 dat der vermisten, die waarschijnlijk de offers der wraakzucht van bijzondere personen geworden zijn.

— De algemeene raad der Fransche bank heeft eene som van 100,000 fr. verleend ten behoeve der burgers, die bij den jongsten strijd voor de handhaving der orde gekwetst werden.

— De nationale werkplaatsen der vrouwen zijn onder het decreet van opheffing begrepen, zoodat thans te Parijs ongeveer 25,000 vrouwen zonder werk rondloopen.

— Onder de in den afgeloopen nacht in hechtenis genomen personen behooren de heer *D....*, professor van een collegie van het 12de arrondissement, de heer *Barral*, professor van de polytechnische school, en de zoon van *St. Simon*. Men gelooft echter, dat deze weldra weder in vrijheid gesteld zullen worden.

— Het *Journal des Débats* deelt heden een' brief mede, door de heeren *Garnier-Pagès* en *Pagnerre* onderteekend, waarbij zij, even als de heer *Lamartine* gisteren, opkomen tegen alle hen beschuldigde geruchten, en zij voor ongegrond verklaren het beweren, dat de vorige Uitvoerende Commissie een zoogenoemd bataljon voor barricades zou hebben opgerigt.

— Heden hebben de lijkplegtigheden van den heer *Chateaubriand* plaats gehad, eenvoudig maar indrukwekkend.

— Het hart van mgr. *Affre*, aartsbisschop van Parijs, is in de kerk des Carmes ten toon gesteld, en zal dáár onder een' marmeren grafsteen bewaard worden.

— De Regering heeft het plan, om *Barbès* te Riom te regt te doen staan..

— Er zijn thans nadere bijzonderheden bekend omtrent de zamenzwering, welke den 6den dezer, ter gelegenheid der lijkplegtigheden van de in de Junijdagen gesneuvelden, zoude plaats grijpen. Men wilde te gelijk de leden der Nationale Vergadering en van het Gouvernement, maar vooral den generaal *Cavaignac* doen omkomen. Op het oogenblik, dat de stoet de Julij-kolom zou naderen, zou een schip met kruid, onder zakken houtskolen verborgen, onder het gewelf van het plein der Bastille gesprongen zijn, en zouden die personen, welke dan nog in het leven waren gebleven, door vastberadene mannen, die zich aan de uiteinden van het plein zouden bevinden, maar in kelders verborgen waren, ten einde zich voor de uitbarsting te vrijwaren, met dolkstooten worden afgemaakt.

Van den 9den. Het onderzoek der ontworpene Constitutie wordt steeds voort[illegible] zinspreuk der Republiek *Vrijheid*, *Gelijkheid*, *Broederschap* geeft aanleiding tot bedenkingen. Eenige afgevaardigden hebben zulks gevaarlijk geacht, omdat de uitlegging, onder anderen van het woord *Broederschap*, zoo ligt tot eene verkeerde toepassing kan leiden. De heeren *de Tracy* en *Bavoux* hebben zich bepaald tegen die spreuk verklaard. Zij vermeenen, dat men de Communisten en Socialisten in de hand werkt, door het woord *Broederschap* te behouden, 't welk de aanhangers van het stelsel van opheffing van den eigendom zoo zeer in de hand werkt. Wat hunne spijt nog vermeerderd is, dat het woord *publieke orde*, dat oude devies van Frankrijk, geheel weggelaten is, en in het ontwerp van constitutie niet eene eenige maal voorkomt. Het bureau heeft eenstemmig de volgende redactie aangenomen: De republiek heeft tot leerstelsel *vrijheid*, *gelijkheid*, *broederschap*, en tot grondslag *het huisgezin*, *het eigendomsregt*, *de publieke orde*.

— De generaal *Cavaignac* bezit in hooge mate het vertrouwen der menigte. Het schijnt op het algemeen een' uitermate gunstigen indruk te weeg gebragt te hebben, dat de generaal openlijk blijken van godsdienstzin aan den dag heeft gelegd, en bij de aartsbisschoppen en bisschoppen er op heeft aangedrongen, dat deze in hunne gebeden de gewonden in de Junij-dagen zouden gedenken, en voorts, dat zij den Hemel openlijk zouden dank zeggen voor de onderdrukking der partij, die zich door regeringloosheid wilde verheffen. Men houdt dit voor een gunstig voorteeken, en meent, dat de Regering in deze niet te zeer aan de bevolking het voorbeeld kan geven. Onder de verwijten, welke aan de afgetredene voorloopige Regering herhaaldelijk gedaan zijn, behoort ook, dat zij van den eenen dag op den anderen leefde, en weinig of geen werk maakte van de volks-godsdienst.

— De insurgenten gaan, hoewel zij zich niet openlijk vertoonen, voort met het onderhouden eener spanning onder de goedgezinde bevolking dezer hoofdstad, die op den duur niet dan nadeelig kan werken. Inmiddels herneemt de stad van lieverlede haar gewoon voorkomen, en naar mate de sporen van den jongsten opstand verdwijnen, worden de openbare tuinen, lustparken en de voor publieke vermakelijkheden bestemde plaatsen weder geopend. Het voortduren van den staat van beleg geeft inmiddels aanleiding tot veelvuldige moeijelijkheden en menigeen is ontevreden over het in stand houden van dien gestrengen maatregel. Anderen zijn echter van een tegenovergesteld gevoelen. Zooveel is zeker, dat er nog elken nacht schildwachten worden vermoord.

De uitbarsting echter, welke men gisteren naar den kant der voorstad St. Antoine gehoord had, schijnt aan geen opzet, maar aan een ongeluk geweten te moeten worden. Naar men verneemt, heeft een zak, die 600 scherpe patronen bevatte, vuur gevat, en is daardoor de vervaarlijke uitbarsting ontstaan. Het dak van het gebouw is geheel vernield, en een arbeider, die bezig was aan hetzelve eenige schade te herstellen, is in de hoogte geworpen, doch er zonder belangrijke verwondingen afgekomen. Een aantal soldaten hebben wonden erlangd, en een officier is zeer gevaarlijk gekwetst.

— De ontwapening van de verdachte legioenen der nationale garde wordt ijverig voortgezet, en heeft tot dusver geene buitengewone bezwaren opgeleverd. Er zijn reeds meer dan 100,000 geweren in de arsenalen te Vincennes opgelegd. Men had gedacht, dat vele manschappen zich geweldadig tegen dien maatregel zouden hebben verzet, maar dit is bijkans nergens het geval geweest. Velen komt deze omstandigheid zelfs eenigermate vreemd voor, en men meent, dat de Regering niet te zeer op hare hoede kan zijn, vermits het zeer ligt mogelijk is, dat de geheime aanhangers der bewegingspartij thans hunne wapenen gewillig afgeven, om het volk en de Regering in den waan te brengen, dat er weinig of geen gevaar meer te duchten is.

— Gedurende den opstand van Junij zijn aan de troepen en de nationale garde 2 millioenen patronen uitgedeeld, welke bijna alle gebruikt zijn. Er zijn omstreeks 3000 schoten met het kanon gedaan.

— Toen *Auguste Blanqui* gevat werd, vond men bij hem proscriptielijsten, aan het hoofd van welke *zijn broeder* (de bekende staatshuishoudkundige) en zijn leermeester, de heer *Marsin*, stonden! Zijn broeder, die van zijn nederig traktement 800 fr. afstond ter ondersteuning van *Auguste!*

— De heer *Marie*, voorzitter der Nationale Vergadering, heeft zich insgelijks aan de door de heeren *Lamartine*, *Garnier Pagès* en *Pagnerre* gedane logenstraffing van de beschuldiging van het *J. d. Débats* aangesloten.

— De berigten uit Italië deelen van het tooneel des oorlogs niets nieuws mede.

Van den 10den. Men zegt, dat er ernstig sprake is, om de forten van Parijs te wapenen, waartoe het voorstel eerlang in de Nationale Vergadering zoude gedaan worden.

— De eigenaars van het dagblad *la Presse* hebben eenparig een protest opgemaakt en verzonden aan het hoofd des Uitvoerenden Bewinds en aan den voorzitter der Nationale Vergadering tegen het beletten van de uitgave van dit blad sedert den 25sten Junij. Dit protest berust op de overwegingen, dat deze maatregel door geenerlei wet geregtigd is, aan de eigenaars der *Presse* groote schade veroorzaakt, de talrijke familiën, die van de uitgave bestaan, benadeelt, en bovendien groote schade aan de schatkist toebrengt.

— De Napelsche kamers zijn den 1sten Julij geopend. De Koning heeft zijn paleis niet verlaten, en heeft den heer *Serra Capriola*, ex-president van den ministerraad, met de opening belast, die eene zeer korte en zinledige redevoering voorlas. Het getal der aanwezig zijnde vertegenwoordigers was 84. Gedurende een gedeelte van den dag zijn al de winkels gesloten gebleven en overal liepen de meest onrustbarende geruchten omtrent den Kalabreschen opstand rond. De tijding van *Nunziante's* nederlaag wordt bevestigd. De val van het ministerie *Bozelli* schijnt onvermijdelijk te zijn. De policie betoont zich streng tegen de drukpers en algemeen vreest men voor nieuwe tooneelen van onrust en strijd.

Van den 11den. Twee neven van den kolonel *Constantin* zijn in hechtenis genomen. Deze beide jongelingen bewoonden, even als hun oom, dat gedeelte van de wijk St. Antoine, waar de opstand het hardnekkigste was.

— Het dagblad van den heer *de Lamennais*, *Le Peuple Constituant*, berigt, dat het heden zijn laatste nommer in het licht geeft.

— Uit Peschiera wordt van den 3den geschreven, dat dáár sedert eenige dagen eene groote beweging heerscht. Er komen Lombardische troepen aan, oorlogsbehoeften, zoo als kogels en kruid, in menigte. Het legercorps, dat zich naar Legnano begeeft, is reeds te Bovolona aangekomen. Men zegt, dat *Radetzky* zich te Mantua bevindt. De groothertog van Toskane is te Lunigiana aangekomen; men zegt, dat hij zich naar Koning *Karel Albert* begeeft, om een mondgesprek met hem te houden. Berigten uit Milaan van den 6den dezer deelen mede, dat te Venetië op den 3den de ineensmelting van het Venetiaansche gebied met het overige van Opper-Italië geproclameerd is.

BELGIE.

BRUSSEL, 10 Julij.

De procureur-generaal bij het hof van appèl alhier heeft thans de akte van beschuldiging uitgevaardigd tegen de personen, betrokken in de zaak van Risquons-Tout, en hen beschuldigd van een' aanslag tegen de veiligheid van den Staat gesmeed te hebben. Uit dit uitvoerige stuk blijkt hoofdzakelijk, dat de advokaat *Spilthoorn* het plan gehad had, om door buitenlandsche hulp Koning *Leopold* van den troon te zetten en de republiek in België te doen uitroepen. [illegible]

zoude [illegible] op de Belgische grenzen 30,000 geweren vinden. [illegible] soldaten zich niet goed van hunnen pligt gekweten hadden, zou inderdaad eene binnenlandsche beweging tegelijk met die op de grenzen voorgevallen zijn. Ten gelijken tijde hadden te Gent en in den omtrek van Doornik ongeregeldheden plaats, welke alle gebleken zijn met elkander in verband gestaan te hebben. Voorts blijkt, uit onderschepte en in beslag genomene brieven, dat de generaal *Mellinet* in dat alles een werkdadig aandeel genomen had, ja dat hij, op de gevonden lijsten eener voorloopige Regering, als president stond opgeteekend.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 11 Julij.

Het voorloopig verslag van de commissie van rapporteurs over de ontwerpen van wet, strekkende tot herziening der Grondwet, wordt thans in gereedheid gebragt. Het bevat het overzigt der overwegingen van de afdeelingen der Kamer over die ontwerpen. Gisteren avond is de commissie van rapporteurs daarover nog vergaderd geweest.

— In de zitting der Tweede Kamer van den 5den Julij is *voor het eerst* door eene daartoe benoemde commissie rapport uitgebragt over de Staten voor de hooge, middelbare en lagere scholen in het koningrijk der Nederlanden over 1845 en 1846.

Dit rapport is belangrijk. De commissie houdt daarbij talrijke aanmerkingen, zoo over de medegedeelde stukken zelve, als over de tegenwoordige inrigting van het onderwijs, — vooral het hooger — niet achter. De verslagen der Regering zijn naar haar oordeel niet *tijdig* ingeleverd; b. v. het verslag over 1845 is eerst in October 1847 aan de Tweede Kamer ingezonden. — Zij zijn niet *volledig;* zij zwijgen over de Athenaea, over vele Seminariën, over de Delftsche akademie, over de middelbare scholen: — zij zijn niet *uitvoerig* genoeg: zij geven eenige tabellen en mededeeling van afzonderlijke feiten, maar geen aanschouwelijk beeld van den staat der scholen.

Onder de punten, welke de commissie meer bijzonder behandelt, merkt men op het staats-examen, het promoveren op theses, het afschaffen (uit zuinigheid) der prijsvragen, de vraag, of het beter is éène akademie te hebben dan drie.

Ten aanzien van het staats-examen heeft de commissie twee gewigtige bedenkingen, niet zoo zeer tegen, als wel betrekkelijk dezen maatregel, zoo als hij thans wordt toegepast. Het staats-examen schrikt vreemdelingen af, om onze hoogescholen te bezoeken; het staats-examen voor de toelating tot de hoogeschool is op zich zelf van weinig nut, indien het niet door andere even gestrenge examens gedurende den akademischen cursus en bij het verlaten der hoogeschool gevolgd wordt.

Het promoveren op *theses,* als *regel* bij de juridische faculteit ingevoerd, keurt de commissie ten stelligste af; even zoo het intrekken der prijsvragen. Wat de zamentrekking der drie hoogescholen tot éène betreft, wikt de commissie het voor en tegen, zonder tot een besluit te komen.

Omtrent den toestand van het lager onderwijs vooral acht de commissie de verslagen der Regering zeer onvolledig. Zij vindt daarin de klagten uit onderscheidene provinciën nopens den gebrekkigen staat van dit onderwijs opgenomen, zonder dat de Regering er met een enkel woord bijgevoegd hebbe, wat zij gedaan heeft, om deze gebreken te verhelpen; een aantal inrigtingen met betrekking tot het lager onderwijs, hier en daar bestaande, worden opgesomd, zonder dat er door de Regering iets gezegd wordt ter goed- of afkeuring, zonder dat het blijkt, dat zij iets gedaan heeft, om die inrigtingen, waar ze goed zijn, aan te moedigen en ter navolging aan te bevelen, of om er tegen te waken, waar ze nadeelig bevonden mogten zijn; eindelijk, met geen woord wordt er melding gemaakt van den invloed van het Koninklijk besluit van den 2den Januarij 1842.

— Heden morgen is de commissie, belast om Zr. Ms. bekrachtiging der nieuwe constitutie van het groothertogdom Luxemburg te erlangen, bij Z. M. ten gehoore ontvangen.

De plegtige eed is door den Koning Groothertog op die grondwet afgelegd.

— In de gisteren gehoudene bijeenkomst der prov. Staten van Zuid-Holland heeft de voorzitter medegedeeld, dat, blijkens de ingezondene doop-akten, de heer *Thorbecke* is geboren den 14den Januarij 1798, en de heer *Timmers Verhoeven* den 17den Julij 1802; weshalve de eerstgenoemde, als ouder, verkozen is als lid der TweedeKamer.

Van den 12den. Z. M. heeft aan den gewezen minister van justitie jhr. mr. *M. W. de Jonge van Campens Nieuwland* een pensioen verleend van *f* 4541 's jaars.

— Dezer dagen is, van wege Zijne Majesteit, door het departement van binnenlandsche zaken de aandacht der overige departementen van algemeen bestuur gevestigd op de doelmatigheid, dat voor alle schrifturen, ten behoeve van 's rijks aangelegenheden vereischt, en die veel gehanteerd en lang bewaard moeten worden, voortaan uitsluitend van *geschept* papier uit de inlandsche fabrijken gebruik worde gemaakt. Tevens zijn, bij de kennisgeving hiervan, de gouverneurs der onderscheidene provinciën uitgenoodigd geworden, aan de fabrikanten van *geschept* papier, die in hunne provinciën bestaan, of zich aldaar later vestigen, te doen opmerken, dat hun eigen belang blijft vorderen, om zooveel mogelijk goede kwaliteiten van papier te leveren, door voor de zamenstelling van dat papier geene andere grondstoffen of scheikundige middelen te bezigen, dan die berekend zijn, aan hun papier, behalve de geschiktheid om daarop goed te kunnen schrijven, ook den meest mogelijken graad van duurzaamheid te geven.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal van gisteren heeft het nieuw benoemde lid, de heer *A. E. Mackay*, nadat zijne geloofsbrieven door eene daartoe benoemde commissie zijn onderzocht en in orde bevonden, en na aflegging van de gevorderde eeden, zitting genomen als lid der Tweede Kamer. — Er zijn twee wetsontwerpen ingekomen, als: 1) tot aanvulling der baten en lasten van den achterstand over 1840 en vroeger, en 2) tot regeling van het fonds, voortspruitende uit de koopprijzen der domeinen tot ult°. December 1847. — Verzending naar de straks te trekken afdeelingen voor Julij en Augustus.

Aan de orde van den dag zijn de beraadslagingen over het wets-ontwerp, tot afschaffing der straffen van geeseling en brandmerk.

De heer *Uitwerff Sterling* heeft het eerst het woord; hij zou zich met de voordragt van de afschaffing volstrekt niet vereenigen, hoe onhoudbaar ons strafstelsel ook op zich zelf zijn moge, en hoe ook overtuigd van ongenoegzaamheid van hetzelve. Door thans uit die reeds zoo zwakke keten nog eenige schakels weg te nemen, zou men het stelsel nog meer verzwakken.

Zoo lang de gevangenisstraf geene wezenlijke straf is, wenscht de spreker de andere afschrikwekkende straffen te behouden. De slotsom van des sprekers redenering is, dat, hoe weinig sympathie hij ook zegt te gevoelen voor geeselen en brandmerken, hij het evenwel niet raadzaam acht, die straffen af te schaffen, zonder er iets anders voor in de plaats te stellen.

De heer *Wichers* is uit volle overtuiging voor de afschaffing dier wreede en gansche menschheid onteerende straffen. Ware niet reeds in het algemeen verslag der Kamer gezegd, dat de groote meerderheid tegen het bestaande strafstelsel gestemd was, iets, dat ook nader bevestigd is door de aanneming van een ander stelsel in het nieuwe strafwetboek, dan zou het spreker voorzeker niet moeijelijk vallen aan te toonen, hoe die ligchamelijke straffen in den tegenwoordigen tijd, op het standpunt der huidige beschaving, geheel ondoelmatig en onbruikbaar zijn, omdat niemand meer er iets anders in ziet dan eene vernedering der menschheid, die, bij het meer en meer doorgedrongen besef van eer en oneer, volstrekt doel- en noodeloos zijn. Het zou ook niet moeijelijk vallen aan te toonen, dat de zwaarten van de ligchamelijke straffen niet altijd te gelijk het afschrikwekkende insluiten. Met *Montesquieu* in de hand, is het te bewijzen, dat de misdaden vermeerderd zijn naar gelang van de zwaarte der straffen, om niet te gewagen van de heilloose strekking van openbare strafoefeningen, die meermalen aan dieven en zakkenrollers de gelegenheid geven om hunne kans te wagen, en dan heeft men nog aan het afschrikwekkende der openbare straffen!

Vervolgens gaat de spreker den oorsprong en de geschiedenis van de wederinvoering der schavotstraffen in 1813 na.

Ten slotte is de spreker van oordeel, dat dergelijke menschonteerende straffen niet passen of te huis behooren onder eenen constitutionelen regeringsvorm.

De heer *van Leeuwen* is tegen de afschaffing, niet zoo zeer, zegt hij, uit groote vooringenomenheid met die straffen, maar omdat hij vreest, dat de openbare veiligheid lijden zal bij die afschaffing.

De heer *van Naamen* verklaart zich tegen de voordragt, niet omdat hij een voorstander van het geeselen en brandmerken is, maar omdat hij die afschaffing beschouwt in verband tot den tijd waarin wij leven, en het is daarom, dat hij het niet raadzaam oordeelt daartoe op dit oogenblik over te gaan.

De heer *Opperdoes Alewyn* betreurt, dat door de tegenwoordige strafwetgeving zoo weinig voor de verbetering van den misdadiger gedaan wordt.

De heer *van Goltstein* heeft bezwaar tegen de afschaffing, zoo als bij deze voordragt, zonder daarvoor iets anders in de plaats te stellen.

De heer *van Dam van Isselt* bestrijdt de geeselstraf en het brandmerk, in den tegenwoordigen tijd, in Nederland. Allengs zou ook de geheele schavotstraf kunnen vervallen.

De heer *Romme* noemt de geeseling eene hoogst willekeurige straf.

De heer *Nap* kan niet toegeven, dat de tegenwoordige gevangenisstraf hier te lande zwaarder dan de vroeger in Frankrijk bestaande bagnes is. Hij bestrijdt de voordragt.

De heer *Schooneveld* meent, dat, als men het in het hoofdbeginsel, de gepastheid van de afschaffing der geeseling, eens is, men niet aarzelen moet die te vernietigen.

De heeren *van Twist* en *Faber van Riemsdijk* hebben de voordragt bestreden; de heeren *Scheers van Harencarspel* en *de Man* hebben ten haren voordeele gesproken; de heer *Rosenthal* heeft bedenkingen geopperd. — Z. Exc. de minister van justitie *ad interim* heeft het ontwerp breedvoerig verdedigd, en het raadzame aangetoond, tot afschaffing der lijfstraffen.

Na eene korte woordenwisseling is men tot de stemming overgegaan. Het ontwerp wordt *aangenomen* met 30 tegen 21 stemmen, en zal aan de Eerste Kamer worden verzonden.

Tegen hebben gestemd de heeren: *Duymaer van Twist*, *Telting*, *Hoffman*, *Corver Hooft*, *Nap*, *van Panhuys*, *Byleveld*, *Star Busmann*, *Lycklama à Nyeholt*, *Menso*, *van Nagell*, *van Leeuwen*, *van Goltstein*, *Faber van Riemsdyk*, *Mackay*, *Borski*, *Jongsma*, *Uitwerff Sterling*, *van Naamen*, *Hooft* en *Boreel*.

Daarna wordt de vergadering tot aanstaanden Donderdag gescheiden.

AMSTERDAM, 11 Julij.

Het Nederlandsch onderwijzers-genootschap (erkend bij Koninklijk besluit van den 15den Maart 1844, no. 80) zal, onder het voorzitterschap van den schoolopziener dr. *P. Hofstede de Groot*, zijne vijfde algemeene vergadering houden op Donderdag, den 10den Augustus 1848, in het gebouw van kunsten en wetenschappen te Utrecht. Onderscheidene belangrijke punten zullen aldaar bij die gelegenheid worden ter tafel gebragt, als daar zijn: het *al* dan *niet* bestaan van achteruitgang in de zedelijke en godsdienstige strekking van het onderwijs, en dus in zijne toepassing en vruchtbaarheid ter vorming van geest en hart; — over den invloed, die het verbeterd onderwijs in Nederland, en bijzonder de toepassing der wet van 1806, gehad heeft op dat in andere landen; — over de middelen, om de herdenking in de scholen van den vrede van Munster, die nu voor 200 jaren de onafhankelijkheid en zelfstandigheid van Nederland erkende en bevestigde, zoo ver de omstandigheden het toelieten, met een schoolfeest te verbinden; over hetgene ook de onderwijzers in Nederland zouden kunnen doen, om de steeds toenemende armoede eenigermate tegen te gaan, enz.

— Gisteren kwam te Vlaardingen de 5de jager aan met 234 tonnen haring aan boord; de berigten omtrent de visscherij luiden thans weder niet zeer gunstig, zijnde deze aanbrengst de geheele vangst van ruim 70 schepen, gedurende den tijd van meer dan eene week.

— De *Tijd*, *Noord-Holl. Ct.*, geeft wederom eene opgave der bij de Kamer ingekomene adressen, betreffende de grondwetsherziening. Daaruit blijkt, dat tot den 5den Julij zijn ontvangen 423 liberale petitien, 402 anti-liberale, en 105, waarvan de geest niet duidelijk is. — In het geheel is tot op den 7den Julij verslag gedaan over 428 liberale petitiën met 40,250 onderteekingen en 334 anti- liberale petitiën met 12,384 onderteekingen.

ZWOLLE, 10 Julij.

De Staten dezer provincie zijn in hunne op heden gehoudene vergadering overgegaan tot de benoeming van leden voor de Tweede Kamer der Staten Generaal, voor de aftredende heeren mr. *W. H. Cost Jordens* en jonkheer *C. M. Storm van 's Gravesande*, welke bij de eerste stemmingen weder als zoodanig zijn verkozen, de eerstgenoemde met 43, en de andere met 47 stemmen van de 58 aanwezige leden.

LEEUWARDEN, 8 Julij.

Heden is de nieuw gebouwde stal voor de kavallerie, op den Arendstuin alhier, voor een gedeelte, door het ter dezer stede garnizoen houdende escadron dragonders betrokken. Dien ten gevolge zullen de lokalen in de kazerne *Prins Frederik*, tot dusverre tot det einde gebruikt, weder tot hunnen vorigen toestand worden terug gebragt.

GRONINGEN, 13 Julij.

In de derde bijeenkomst der Provinciale Staten van dit gewest, welke op den 11den dezer heeft plaats gehad, zijn de volgende onderwerpen behandeld:

1) Missive van het Stedelijk Bestuur van Groningen, behelzende bezwaren tegen de ploegingen op het Reitdiep, en het verzoek om dezelve òf te staken, òf tevens ook tot de haven uit te breiden. — Bij deze missive wordt nog overgelegd eene missive van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in deze Provincie, behelzende deszelfs consideratien en advijs op het evenvermelde verzoek. — Beide deze schrifturen worden gesteld in handen van de heeren jonkh. W. Hora Siccama van Slochteren, jhr. mr. O. J. Quintus, H. W. van Giffen, W. J. Meurs Wichers, mr. A. J. van Roijen en H. Aalfs.

2) *a.* Missive van de Kamer van Koophandel en Fabrijken, rakende het plan van den heer van Holthe tot Echten, c. s., en dat van den heer van Runen, tot het graven van kanalen in Drenthe. — Daarbij wordt voorgesteld, het plan van den heer van Holthe, als verre de voorkeur verdienende boven dat van den heer van Runen, bij de Hooge Regering te ondersteunen.

b. Idem eene missive van Burgemeester en Wethouderen der stad Groningen, mede strekkende tot aanbeveling van het door gemelden heer van Holthe voorgenomen plan tot graving van een kanaal uit de Drentsche Hoofdvaart, regtstreeks tot in de haven van Groningen; en met wijdere voordragt van gemeld Bestuur, om zich bij het Algemeene Gouvernement te adresseren met verzoek, om de aangevraagde concessie van den heer van Holthe tot Echten in te willigen, en die van den heer van Runen af te wijzen. — Beide deze stukken worden gesteld in handen van de heeren J. C. F. Baron d'Aulnis de Bourouill, J. Homan en R. de Sitter.

3) Missive van den Minister van Oorlog, kennis gevende, door den Koning gemagtigd te zijn, om toe te staan, dat de gracht tusschen de Steentil- en Ebbingepoorten worde ingerigt tot ligplaats voor houtvlotten, alsmede tot los- en ligplaats voor schepen. — Dit stuk wordt gesteld in handen der commissie, aan wie het voorgestelde plan in de vergadering van den 4den Julij ll. was opgedragen.

4) *a.* Rapport der Commissie, op verzoek der Staten door den Koning ingesteld, tot onderzoek van de door de heeren F. Groen *c. s.* aangevraagde concessie tot indijking en droogmaking der Lauwerzee.

b. Mededeeling van Gedeputeerde Staten, geleidende stukken door den Heer Minister van Binnenlandsche Zaken ingezonden, betreffende zekere omstandigheden, die in naauw verband staan tot het al of niet verleenen der door de heeren F. Groen *c. s.* gevraagde concessie tot het indijken en droogmaken der Lauwerzee.

c. Missive van de heeren F. Groen *c. s.*, te kennen gevende de overtuiging te hebben, dat, na verleende concessie, de vereischte gelden verkrijgbaar zijn.

Al deze stukken worden gesteld in handen van de heeren Siccama van Slochteren, O. J. Quintus, W. J. Meurs Wichers, H. W. van Giffen, A. J. van Roijen en H. Aalfs.

5) Rapport van gecommitteerden, in wier handen waren gesteld de stukken betrekkelijk het Reglement op de paardenfokkerij.

6) Rapport van gecommitteerden, in wier handen waren gesteld de stukken betreffende het gedane onderzoek van een voorstel omtrent de betere bevaarbaarmaking van het Reitdiep.

7) Rapport van dezelfde gecommitteerden, in wier handen was gesteld eene voordragt van Gedeputeerde Staten, rakende de afgraving van den scherpen hoek bij Donghorn.

8) Rapport van gecommitteerden, in wier handen was gesteld de missive van den heer Minister van Binnenlandsche Zaken, houdende bezwaren tegen het door de Staten dezer provincie ontworpen reglement op den invoer van kunstwijn.

9) Rapport van gecommitteerden betrekkelijk het in hunne handen gestelde ontwerp-reglement op het brigaderen der Veldwachters.

10) Rapport van gecommitteerden, in wier handen was gesteld het voorgedragen ontwerp-supplement-reglement van het Tien-Karspelen-Zijlvest.

Nopens de *sub* 5—10 vermelde onderwerpen wordt besloten, ze te houden in advijs en de rapporten ter griffie neder te leggen.

De eerstvolgende vergadering is bepaald op aanstaanden Dingsdag, den 18den Julij, des voormiddags te 11 uren.

— Den 6den dezer had te Onderdendam de *twaalfde algemeene vergadering* plaats van het aldaar gevestigde bloeijende *Genootschap ter Bevordering van Nijverheid*, dat over deze geheele provincie zijne talrijke leden telt en zijne nuttige pogingen verspreidt.

Nadat de voorzitter de vergadering had geopend, hield een der medebestuurders, dr. R. Westerhoff, eene zeer gepaste en nuttige rede, en wel ten vervolge van eene vroeger door hem voorgedragen verhandeling *over het maaijen.* Thans sprak hij *over het winnen van het hooi*, en behandelde daarbij alles, wat op dit inderdaad hoogstbelangrijk landhuishoudkundig onderwerp betrekking heeft, met de hem eigene grondigheid en wetenschappelijkheid.

Vervolgens droeg de secretaris het uitgewerkte *verslag* voor van de handelingen des Genootschaps, gedurende het laatste genootschappelijk jaar; en bleek daaruit, dat ook nu weder menige poging — en wel met gelukkig gevolg — door het Genootschap was aangewend en verwezenlijkt, om zijn nuttig doel meer en meer nabij te komen.

Daarna werd tot lid des Bestuurs gekozen: de heer L. Ali Cohen, med. doctor, — en werden de heeren G. Reinders, van den Noord-polder, en dr. E. Wichers, van Middelstum, als leden van het Bestuur herkozen.

Hierop werden door eenige leden onderscheidene belangrijke mededeelingen gedaan, zoo van meer wetenschappelijk-praktischen, als van geheel praktischen aard, maar die allen in onmiddellijk verband stonden tot landbouw en veeteelt, en werd er ook over den tegenwoordigen staat der veldgewassen in deze provincie menige inlichting gegeven.

Eindelijk werden de nieuwe prijsvragen (die weldra zullen worden publiek gemaakt) voorgesteld en aangenomen, en werd over een ingekomen antwoord op eene vroeger uitgeschrevene prijsvraag eene mededeeling gedaan.

Ten slotte vereenigden zich vele der aanwezige leden tot een' vriendschappelijken maaltijd, en liep daarmede deze twaalfde algemeene vergadering nuttig en genoegelijk af.

Men mag met grond vertrouwen, dat, bij de heugelijke toename van den zin voor de meer wetenschappelijke beoefening van alles, wat tot de Landhuishoudkunde behoort, ook onder de praktische landbouwers, — dit Genootschap in uiterlijken en innerlijken bloei allengs nog zal toenemen.

— Dingsdag zijn van hier naar hunne respective corpsen vertrokken de personen, behoorende tot de ligting van 1847, om in den wapenhandel geoefend te worden. Een gedeelte is alhier in garnizoen gebleven.

— Als eene zeldzaamheid kunnen wij vermelden, dat Lammert Strenghout, visscherman, liggende met zijne schuit bij den Kijk-in-'t Jatsboog, voor eenige dagen op het Reitdiep gevangen heeft een' zeehond, welke thans bij genoemden persoon nog in leven te bezien is.

— In den avond van den 11den dezer, omstreeks 6 uren, ontstond er brand in de boerenschuur van den landbouwer en winkelier Jacob Thomas Lenting, te Hellum, onder de gemeente Slochteren, welke zoo spoedig in hevigheid toenam, dat er aan blusschen zelfs niet te denken viel, zoodat die schuur met het daaraan verbonden woonhuis binnen een uur geheel afbrandden. Van het boerengereedschap, in de schuur voorhanden, is niets gered. Uit het woonhuis is nog veel geborgen. De behuizing is tegen brandschade verwaarborgd, maar de losse goederen zijn niet verzekerd. De oorzaak van den brand is ten eenemale onbekend. Gelukkig zijn de nabijstaande huizen bewaard gebleven. Eene partij linnengoed van het huisgezin van den schoolonderwijzer Wildeman, op diens bleek gelegen, is echter grootendeels verbrand.

— Het volgende is ons ter plaatsing ingezonden:

Uithuizen, 11 Julij.

Even als in de omstreken van Kampen, zoo is het ook hier; de aardappelziekte begint ook op onze velden toe te nemen en niet alleen treft zij de vroegere soorten, maar wordt ook zelfs bij de latere opgemerkt. Wij gelooven echter niet, dat men daarom reeds behoeft te vreezen, dat de aardappelenoogst geheel of grootendeels vernietigd zal worden. Het was toch vooraf wel te vermoeden, dat de ziekte niet zoo in eens zou ophouden; maar integendeel, van jaar tot jaar verminderende, langzamerhand uitslijten zou. Het tegenwoordig verschijnsel is dus geenszins onverwacht, en kan, wanneer het (gelijk wij hopen) zich niet verder en algemeener openbaart, evenzeer vertroostend, als bedroevend genoemd worden.

Wat de overige veldvruchten aangaat, mag men met reden zeggen, dat zij ruime stof tot dankbaarheid opleveren, althans voor dezulken, die niet slechts datgene opzoeken, wat hun verkeerd schijnt; maar ook nog oogen hebben, om het goede, dat zij aanschouwen, op te merken.

In het laatst van Junij begon men zich hier ook niet weinig over het hooi te bekommeren; de schoone dagen der vorige week hebben echter menigen landbouwer van het ijdele zijner vreeze overtuigd, en Zaturdag avond bij eene volle hooischuur of een' kolossalen hooiberg beschaamd doen zijn, of althans doen uitroepen: „dat had ik niet gedacht, ik heb te vroeg gemord!"

Bijzondere berigten uit Noord-Duitschland.

BREMEN, 12 Julij.

Het schijnt, dat de Deensch-Duitsche 3maandelijksche wapenstilstand, die nu inderdaad eindelijk tusschen de beide strijdvoerende partijen is gesloten — [zie boven, artikel Berlijn] —, aanleiding en vooruitzigt zal geven, om gedurende dien vrij langdurigen tusschentijd over den definitiven *vrede* te kunnen handelen, — en wel met hoop op goed gevolg.

— In Hannover is men nog in geenen deele bekomen van den indruk, dien de wel cordate, maar zeer onvrijzinnige en onstaatkundige boodschap van den Koning aan de Standen alom heeft te weeg gebragt. Ook nu weder blijkt het, dat *Ernst August* zich niet alleen kwalijk kan voegen naar den tegenwoordigen loop der dingen, maar nu nog minder dan vroeger geschikt is, om de zaken der vreesselijk vooruitsnellende 19de eeuw te leiden. Men kan zich geene andere uitkomst op het laatst voorstellen, dan dat de Koning er, over kort of lang, eindelijk toe zal moeten komen, om te doen, wat hij reeds uitgesproken heeft: *het land verlaten.*

— Terwijl op den 8sten dezer te Berlijn de partijen druk bezig waren den reeds gemelden wapenstilstand te sluiten, moet de Sleeswijk-Holsteinsche artillerie dien dag, bij Aaroesund, de Deensche stoomboot *Iris* zóó deerlijk hebben gehavend, dat de manschap het vaartuig heeft moeten verlaten en in booten zich redden.

— In Weenen heeft den 8sten het ministerie *Pillersdorff* moeten aftreden, en wel door de pogingen van de *Demokratische Vereeniging*, die bij meerderheid van stemmen (156 tegen 4) vastgesteld had, dat voornoemd ministerie niets deugde en moest aftreden, en daarvan den Aartshertog en Keizerlijken plaatsvervanger onmiddellijk kennis gaf. Z. K. H. besloot dadelijk ingevolge dat besluit te handelen. — Het zou nu wel mogelijk kunnen zijn, dat de Aartshertog thans niet terstond naar Frankfort kon reizen, om dáár zijne hooge betrekking te aanvaarden.

Op de Beurs te Weenen liep het gerucht, dat in Venetië eene revolutie was uitgebarsten ten gunste van Koning *Karel Albert.* — Het was echter nog slechts een gerucht.

— Men berigt ons uit Weenen, ten bewijze van den in eenige maanden ook in Oostenrijk geheel veranderden staat van zaken, onder anderen, het volgende: „Niet Prins- en Keizershuis zijn meer de woorden, die hier geestdrift verwekken, — maar „volkswil, volks-souvereiniteit" en derg. Als een gering bewijs voor de waarheid, dat deze laatste woorden hier bij den dag in kracht en beteekenis winnen, mogen eenige plaatsen strekken uit de gisteren (den 5den Julij) door den president van het Zekerheids-comité tot den Aartshertog *Johann* gerigte aanspraak. Nadat de president de taak van den Rijksbestuurder met krachtige woorden geschetst had, zeide hij: „Niet, omdat gij Vorst zijt; niet, omdat „gij tot het Habsburger Huis behoort, werdt gij gekozen; — „uw Duitsch hart, uwe Duitsche trouw, uwe burgerdeugden gaven aanleiding tot deze keuze. Het is geene keuze „door de genade Gods, — het volk heeft u gekozen, aan „het volk moet gij verantwoording doen." — Het burgercomité is de waardigste volksvertegenwoordiger, en deze woorden drukken duidelijk uit, wat het volk wil en beoogt."

DE STRIJD TUSSCHEN HET *JOURNAL DES DÉBATS* EN DE LEDEN VAN HET VOORMALIGE FRANSCHE BEWIND.

Het genoemde dagblad heeft dezer dagen een verslag medegedeeld van een door de vorige Bewindslieden ontworpen plan, om Parijs te versperren, waarbij de punten, die het meest geschikt waren, om gebarricadeerd te worden, en de gebouwen, die versterkt moesten worden, bepaald waren aangewezen. Voorts maakt het gewag van de zamenstelling van een behoorlijk georganiseerd bataljon zoogenoemde barricadeurs. Niettegenstaande de heeren *de Lamartine*, *Gagnier Pagès* en *Pagnerre* openlijk tegen deze mededeeling zijn opgekomen, houdt het *Journal des Débats* vol, dat het de waarheid heeft medegedeeld, en haalt het daarenboven een aantal zinsneden aan uit het dagblad *le Bien public*, het bekende orgaan van den heer *de Lamartine*, waarbij wordt gewaagd van een ontwerp voor de inwendige versperringen van Parijs en de zamenstelling van een corps manschappen, met het opwerpen van de barricades belast. Merkwaardig is de in het blad van den heer *de Lamartine* voorkomende zinsnede, waarbij wordt verkondigd, dat die manschappen regelmatig werden geoefend in den straten-oorlog. De schrijvers van het *Journal des Débats* vermeenen, dat bij deze en dergelijke verklaringen alle twijfel moet ophouden.

Ingezonden Stukken.

De taal van de Ontwerpen tot Herziening der Grondwet.

In de Koninklijke boodschap, waarmede de bedoelde ontwerpen aan de Staten Generaal zijn ingezonden, wordt gezegd, dat men voor taal en stijl „de hulp heeft ingeroepen van eenen man, die dagelijks medewerkt tot uitbreiding van den roem onzer letterkunde."

Deze zorg ten minste is een opbeurend teeken der tijden. Eene eigene taal is voor een volk het zedelijk palladium zijner nationaliteit. 's Lands taal, dierhalve, aan te kweeken, te eerbiedigen, behoort tot de zorgen van een verlicht bewind. Wat van dáár uitgaat, moet, in juistheid en helderheid van uitdrukking, tot model kunnen dienen.

Tot hiertoe viel hierop bij ons weinig te roemen. Vele onzer wetten en staatsstukken zijn ware fautive opstellen, kakographieën, die men met vrucht eener naarstige schooljeugd ter verbetering kon voorleggen. Veel noodelooze woorden, en toch, onder die vele, dikwijls nog niet het eigenlijke; waterig, langwijlig is veelal de uitdrukking, dit blijft het hoofdgebrek. Voor honderd jaren omtrent zeide VOLTAIRE van den „*Friso*" van VAN HAREN: Hollandsche stijl, honderd woorden voor één: en nog heden is het te dikwijls: *Style Hollandais, cent paroles pour une.* Doch het is niet alleen in onze wetten. — Neem eens een van de veelgebruikte leerboeken in handen voor de wiskunde, de wetenschap bij uitnemendheid, die de geheele studerende jongelingschap, volgens het doel der wet, tot eene praktische logica voeren zal. Sla maar open, waar gij wilt, b. v. DE GELDER, *beginselen der meetkunde*, blz. 24.

„Eene *regte lijn* is eene lengte-uitgebreidheid, welke al„tijd in dezelfde rigting voortgaat, zonder ergens, ter reg„ter-, noch ter linkerhand, op- noch benedenwaarts af te „wijken." O definitie, o woordenvloed! Een gewoon, onwiskundig menschenverstand zou meenen, dat het genoeg was te zeggen: *eene regte lijn is de lengte-uitgebreidheid in ééne rigting*; en dan nog in bedenking staan, of *lengte* niet overbodig was.

Gelukkig alzoo, dat er van Staatswege een beter voorbeeld is gegeven, het is de voorbode van een' zonniger dag. Ongelukkig dat er, door gebrek aan tijd, of wat dan ook, nog zoo veel in de ontwerpen is overgebleven, dat, bij eene nog strengere herziening, zeker anders was geworden. Ook hier nemen we hetgene ons het eerst onder het oog komt, b. v.

Art. 19 van het voorloopig kiesreglement, blz. 20 van den afdruk, bij de Groninger stadscourant gevoegd.

„Om tot lid der Tweede Kamer verkiesbaar te zijn, „wordt *alleen* vereischt, dat men Nederlander, ingezeten „van het Rijk, in het volle genot der burgerlijke en bur„gerschapsregten *zij*, en den ouderdom van dertig jaren „*hebbe vervuld.*"

Dat: „*alleen*" heeft hier zoo iets Nederlandsch goedhartigs, iets zoo bemoedigends. 't Is alsof de wet zeide: Ziet, mijne heeren! moed gevat, heersch, men wil het u niet moeijelijk maken. Dan, eene wet moedigt niet aan, preekt niet, moraliseert niet, steekt geen' riem onder het hart. Ze zegt eenvoudig: zoo is het; *sic volo, sic jubeo.*

Die aanvoegende wijzen: *zij — hebbe*, mogen goed Latijn wezen: Hollandsch zijn ze hier niet.

Grooter afwijking van ons taalgebruik is: *den ouderdom* van dertig jaren *vervullen. Eenen ouderdom vervullen?* Is dat ooit gezegd, of verdient de uitdrukking als eene aanwinst te worden opgenomen? Men zegt wel: „de dagen werden ver„vuld, dat dit of dat gebeurde;" maar dan denkt men aan de voorspelling, die deze gebeurtenis had aangekondigd; eigenlijk wordt dan de *voorspelling vervuld.* De plaatsing, eindelijk, van dat *zij*, op ellen afstands van het begin van den zin, schijnt ook niet gelukkig. Ons kwam de redactie beter voor:

„Om tot lid der Tweede Kamer verkiesbaar te wezen, wordt vereischt, dat men Nederlander is, ingezeten van het Rijk, in het volle genot der burgerlijke en burgerschapsregten, dertig jaren oud.

In art. 20 valt het meest in het oog:

„Verkiesbaarheid tot lid der Eerste Kamer vereischt het „*bezit* derzelfde *voorwaarden.*" *Voorwaarden bezitten* beteekent, zoo 't iets beteekent: de gedrukte of geschrevene condition hebben van eene aanbesteding, verkooping, enz; nooit hetgene hier wordt bedoeld; voorwaarden zijn niet *in* eenen persoon. De verkiesbaarheid tot lid van de Eerste Kamer *vordert dezelfde vereischten.*

Art. 22. „De lijst *wordt*, bij afschrift, in (alle steden en?) „hoofdplaatsen *van* kiesdistricten der provincie *gedurende* acht „dagen *ter visie gelegd.*" Nooit kan de bedoeling van dit artikel wezen hetgene er letterlijk staat: boden of klerken zullen zich acht dagen bezig houden met het *nederleggen* van die lijsten. Van zulk een bedroevend getreusel en gebeuzel zou men zich nergens ter wereld, zelfs hier te lande niet, eenig denkbeeld kunnen maken; waarschijnlijk moet het wezen: de lijst *ligt*, acht dagen bij afschrift, in de hoofdplaatsen *der* kiesdistricten *ter lezing.*

Art. 23. „Bezwaren tegen de lijst *moeten* — zijn ingediend." Eene wet spreekt overal stellig, ze twijfelt nooit aan zich zelve: Bezwaren tegen de lijst *worden*, binnen *de* acht dagen — ingediend. *De* acht dagen: ze zijn in bepaalden zin genomen; het zijn *de* acht dagen, in het voorgaande artikel aangewezen.

Art 24. *Openbaar* nieuwspapier. Er zijn toch wel geene andere dan openbare nieuwspapieren?

Punctum. Mogt men, voor 't overige, op den ingeslagen weg voortgaande, de eindredactie der wet nogmaals aan een' strengen toets onderwerpen, en de geheele natie meer en meer, om een woord aan het Handelsblad te ontleenen, „stijl-lievend" worden! Waarachtige „stijlliefde" voor eigene taal bij de ingezetenen is een oneindig beter onderpand voor hunne burgertrouw, dan de hoogste census geven kan. Zet nog in de grondwet: „geene burgerschapsregten zonder kennis van 's lands taal" en, tien tegen een, of het duurt honderd jaren langer, dan anders, met het Koningrijk der Nederlanden; honderd jaren langer is ons Staatsbestaan bewaard voor de verzwelging in het Germanismus van Duitschland, dat dreigender tegen en over onze oostgrenzen klotst, dan de Noordzee tegen onze dijken en duinen.

Huiszittenhuis.

Niet zonder eenigen grond komt bij velen de vraag op: Waarom toch is de kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente te Leiden zoo pal blijven staan bij het gebeurde op het Huiszittenhuis op den 3den Junij l.l., en waarom is hij niet terug gedeinsd voor de gewelddadige maatregelen, die burgemeester en wethouderen schenen te zullen nemen? »Waarom niet als gehoorzame onderdanen voor de regering geweken, en alzoo alle schandaal voorgekomen?" (*videatur Allerlei* van C. M. VAN DER KEMP, *Bijblad bij de Christelijke Stemmen*, bl. 104). Waarom zoo lang getwist over het eigendomsregt van een HUIS, dat een eerwaardig en Christelijk collegie niet eer heeft verlaten, of zij moest er door geweld worden uitgeworpen? Waarom zich niet vergenoegd met een eerlijk protest?

Deze en dergelijke vragen worden telkens gedaan en meermalen herhaald. — Geen wonder! want was het den kerkeraad en diakenen alleen om een HUIS te doen geweest, zij zouden zich niet blootgesteld hebben aan de geweldenarijen, die zij, op de bekende wijze door de regering hun aangedaan, niet konden voorzien.

Maar deze vragen zullen voortaan achterwege blijven, wanneer steller dezes een kort verslag geeft, wat eigenlijk het HUISZITTENHUIS is.

Het is een zeer groot gebouw, niet door de stad, maar bij consent *van scout, scepenen en Raede der stede van Leyden in den jare* 1426 *gekocht, door die ghenen die de Arme Huyssitten bewaren, of die se naemaels bewaren of regieren sullen op 't hoechlant tot behouf der Arme Huyssitten voirsz, daar sy ten ewwighen daghen moghen regieren die goede, die den Arme Huyssitten tot hunne noeddrufte toebehoeren sullen* (1), in welk gebouw nu nog na ruim *vier eeuwen* de regenten der huiszitten en diakeniearmen (*wier voorgangers in den jare* 1583 *mit gemeenen goetduncken, ende advys van die van de Gerechte, mitsgaders van de kercken-raet 't samen gevoucht en de een gemaect zyn* (2)) hunne vergaderingen hielden, waarin, behalve vele lokalen voor de uitgebreide administratie noodzakelijk, eene broodbakkerij, ruime groote graanzolders, eene soepkokerij en afzonderlijke woningen voor den bakker, binnenvader en bode aanwezig zijn.

Bij dat HUISZITTENHUIS behoort een MINNEHUIS, waarin ruim 300 bejaarde lieden de laatste dagen van hun leven doorbrengen; daarbij behooren vele HOFJES, waarin oude lieden *om niet* wonen, onder het genot van eenige meerdere of mindere preuves 's jaars volgens bestaande fundatie-brieven.

Van uit dat Huiszittenhuis wordt het groot getal armen der Nederd. Herv. gem. te Leiden bedeeld en verpleegd, waartoe jaarlijks ongeveer TACHTIG à NEGENTIGDUIZEND GULDENS vereischt worden; van *daaruit* wordt gezorgd voor de zedelijke opvoeding van alle bedeelde kinderen van 3 tot 14 jaren, voor het godsdienstig onderwijs van de meer gevorderde en bejaarde bedeelden, voor zoo verre die nog niet als lidmaten der Gereformeerde gemeente belijdenis des geloofs hebben afgelegd; van *daaruit* wordt gewaakt, dat de ledematen een getrouw gebruik maken van de openbare godsdienstoefeningen in de daartoe ingerigte armen-kerk; van *daaruit* wordt zorg gedragen voor de geneeskundige hulp, zoo ook voor de krankzinnigen, die te DELFT worden verpleegd; van *daaruit* werd met goed gevolg elke veertien dagen aan gepensioneerden voorschot gedaan op hunne akten, die door één' der regenten uit de handen van gewetenlooze woekeraars waren gered.

Dat Huiszittenhuis bezit *een half millioen* $2\frac{1}{2}$°/₀ *certificaten Werkelijke Schuld*, ingeschreven op het Grootboek, behalve nog eenige belangrijke revenuen uit ongelikwideerde boedels en legaten (3); daarenboven nog een aanzienlijk edoch onbekend kapitaal onder het beheer van de commissarissen der armen-bakkerij van het Huiszittenhuis, *hetwelk in* 1795 *reeds bedroeg* 130,869 *gulden en* 12 *stuivers* (4).

In dat Huis werd door regenten der huiszitten en diakenie armen in den volsten zin des woords een *patronaat* uitgeoefend, hetwelk de *acht* raadsleden, die vijf maanden met diakenen *provisioneel* administreerden, tot verbazing en bewondering verstrekte en zij zich niet konden weerhouden, bij elke gelegenheid de orde en het rigtig beheer daarvan te openbaren.

Het was dus niet de bloote kwestie om een HUIS, maar om de armen-administratie met al de eigendommen en aankleve van dien, behoorende aan de Nederduitsche Hervormde Gemeente ten behoeve harer armen.

Diakenen kenden de bedoelingen der regering, voorgelicht door hetgene in de drie laatste jaren had plaats gegrepen.

1) Dat de regering zich het eigendomsregt der Nederd. Herv. Gem. ten behoeve harer armen door *een opperbestuur* wilde aanmatigen, en door de gebouwen en goederen dier gemeente te veranderen in stedelijke inrigtingen en stadsgoed.

2) Dat de subsidie, die jaarlijks vereischt werd, bij de toenemende armoede en de meerdere behoefte door eene herhaalde mislukking des oogstes, werd *verminderd*, in plaats dat die werd *vermeerderd.*

3) Dat de toegestane en eenmaal vastgestelde subsidie *eigendunkelijk* door de regering, gedurende maanden, werd terug gehouden.

4) Dat zij het SCHANDELIJK voorstel aan de Armverzorgers deed *tot afschrijving van kapitalen* en hen daartoe wilde noodzaken, waarop regenten der huiszitten en diakenie-armen, bij hunne missive van den 6den October 1847, aan Burgemeester en Wethouders schreven: „DAT ZIJ TOT DE AFSCHRIJVING VAN KAPITALEN NOOIT HUNNE TOESTEMMING ZULLEN GEVEN." (5).

5) Dat bij een door haar nieuw geconcipiëerd reglement voor het Huiszittenhuis, op den 27sten Mei jl. in den raad aangenomen (buiten voorkennis van den kerkeraad), alle regten der Ned. Herv. Gem. op hare armen, in strijd met alle bestaande kerkelijke reglementen, werden verkracht.

Dit alles had hen geleerd, waar de regering van Leiden op uit was, zoo als dan helaas op den 3den Junij jl. maar al te zeer is gebleken, dat zij met geweld zich *voorshands* van de administratie heeft in het bezit gesteld, zoodat diakenen thans door hare genomene maatregelen geheel en al verhinderd worden in de verzorging hunner armen, ja, zij dreef het zoo ver, dat op den 5den Junij jl. aan de verschillende woningen der diakenen EEN AGENT VAN POLICIE HAD POST GEVAT, om de armen van hunne verzorgers te weren, dat zij zich bij ~~de~~ (*onwettig benoemde*) (6) stedelijke regenten (die van 8 reeds op 5 verminderd waren) moesten aanmelden, terwijl zij eene circulaire aan de respective heeren der gebuurten zond, om de armen naar die *vijf onwettig benoemden* te verwijzen.

Hadden diakenen dus geene redenen, om pal te staan tegen elken aanval van de regering en moest de commissie uit den kerkeraad, die hen volgens kerkelijke reglementen op zijde stond, niet waken voor de goederen der armen van de gemeente?

Misschien zoude de regering, wanneer de commissie des kerkeraads en het collegie van diakenen zich alleenlijk *onder protest* hadden verwijderd, door de confusie dat protest hebben kunnen vergeten, of bij zooveel ander willekeurig geweld, dat gepleegd werd, hetzelve niet eens hebben willen aannemen, en zou het dan den schijn niet kunnen hebben, dat de armen-administratie door de vertegenwoordigers der Ned. Herv. gem. in den loop was gelaten?

Doch wat spreek ik van REGERING? — Elk, die eenigzins nadenkt, zal toch wel aanstonds bevroeden, dat de magistraat van Leiden *hier* niet als OVERHEID, maar enkel en alleen als PARTIJ door den kerkeraad kon worden beschouwd. — En zal men het der eene partij immer ten kwade duiden, dat zij zich aan de toevallige stoffelijke overmagt der andere niet gewillig onderwerpt?

Hoezeer dit punt nu nog door velen miskend en belasterd wordt, zal ook daaromtrent, gelijk over de geheele zaak, eerlang een regtvaardig oordeel geveld worden; — en al moet het dan ook den kerkeraad smarten, dat hunne armen reeds gedurende ééne maand aan hunne zorg zijn onttrokken, hij zal zeker met Christelijke gelatenheid den dag verbeiden, wanneer diakenen op den vroeger ingeslagen weg kunnen voortgaan, om met vernieuwden ijver hunne zorgen aan de armen te besteden.

LEIDEN, 4 Julij 1848.

Iemand die, door langdurige dienst als regent der Huiszitten- en Diakonie-armen, met de Armen-administratie te Leiden vermeent goed bekend te zijn.

---

(1) Uit de *archiven van 't Huiszittenhuis.* En in de *francyne Blaffert* aldaar, fol. 1. — Zie V. MIERIS, I, 196.

(2) De CXL keur, gedrukt ten bevele van die van den Gerechte in 't jaar 1583. Zie VAN MIERIS, I, 200.

(3) De jaarlijksche inkomsten van het Huiszittenhuis der Ned. Hervormde Gemeente ten behoeve harer armen zijn approximatief:

Van Inschr. $2\frac{1}{2}$ pCt. N. W. Schuld *f* 477,200,	interest	*f*	12,000
Dito 4 „ „ „ *f* 10,000,	„	-	350
Van het huis te Amsterdam voor de helft jaarlijks p. m.		-	500
Van den boedel van wijlen J. OPMEER „	„	-	1,600
„ „ E. DU PON „	„	-	900
Van de kerkkollekte jaarlijks geraamd op	„	-	8,000
Van de buitengewone kollekte en giften op	„	-	8,000
		f	31,350

Hieronder zijn niet begrepen de afzonderlijke inkomsten van de verschillende Hofjes.

(4) Zie B. v. REES, *Rapport wegens den Finantiëlen staat der Gesubsidiëerde Stigtingen of Godshuizen*, 1795, pag. 36.

(5) Dat zulks alleen partijdigheid der Regering tegenover het Collegie van HH. Regenten der Huiszitten- en Diakenie-armen was, kan blijken uit het *Huiszittenhuis 3a, uitgegeven bij* ENGELS, *Leiden* 1848, waarin, in de Bijlage III, twee stukken voorkomen, ontvangen van den heer dr. C. W. H. VAN KAATHOVEN, lid des sted. raads, met de volgende missive:

„Leiden, 10 April 1848.

„WelEdele Heeren!

„Ik zend u deze stukken, om daarvan gebruik te maken in de „bijlagen. — Mijne bedoeling is hiermede, de onjuiste meening, die „omtrent mijne handelwijze, binnen en buiten uwe vergadering, ont„staan was, naar waarheid toe te lichten. De zaak zelve heeft geene „verklaring noodig: het feit wordt erkend, dat aan de eene admi„nistratie het aanleggen van kasgeld tot kapitaal vergund, en aan „de andere geweigerd wordt. — Over de redenen, die daartoe ge„leid hebben, oordeele het publiek.

„Met verschuldigde hoogachting heb ik de eer te zijn,

„WelEdele Heeren!

„UEd. dv. dienaar:

„(get.) C. W. H. VAN KAATHOVEN."

N.B. De Edel Achtbare Heer C. W. H. v. KAATHOVEN is regent van het H. G. of Armen Wees- en Kinderhuis te Leiden.

(6) Zie de *Leidsche Courant* van den 6den Junij j.l. — Het protest van v. KAATHOVEN.

Den 5den Julij is met meerderheid van stemmen te Emmen (provincie Drenthe) tot predikant beroepen de wel eerw. zeer gel. heer THEODORUS ADRIANI HOEN, predikant te Wirdum.

LEEUWARDEN, 11 Junij 1848.

De breede kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente alhier heeft, ter vervulling der vacature, ontstaan door het den 1sten Julij ingegaan emeritaat van ds. PH. SILVERGIETER HOOGSTAD, geformeerd het navolgende twaalftal predikanten:

J. BROEDELET, te Gouda; R. BENNINCK JANSSONIUS, th. dr., te Arnhem; P. A. KOPPIUS, ph. theor. mag. litt. hum. doct., te Rottevalle; P. PIJTTERSEN, te Roordahuizen; A. J. LIEUWENS, te Oudega; A. B. BUWALDA VAN HOLKEMA, te Oldeboorn; G. R. ERDBRINK, te Zutphen; H. VAN VOORST, te Almelo; W. C. VAN DER ZWAAG, te Drourijp; L. S. P. MEIJBOOM, th. dr., te Nijmegen; G. J. BRANDT WIJSMULLER, te IJsselstein; U. J. W. ROLDANUS, te Katwijk aan den Rijn; de twee laatsten bij overstemming tegen ds. H. DE VRIES, te Oudewater.

Uit Scheveningen wordt gemeld, dat de weleerw. heer A. J. MOLENAAR, onlangs beroepen als predikant te Woerden, voor dat beroep heeft bedankt.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 10 Julij, kapit. *Ouwehand* Westphalie. — Te Texel den 8 Julij, *Puister* vr. Maria, van Londen; den 9den *Koning* Zeldenrust, van Sunderland. — Te Helvoet den 8 Julij, *Smit* Maria Magdalena, van Newyork. — Te Bilbao den 1 Julij, *Wiersma* de Herstelling, van Riga. — Te North Shields den 6 Julij, *Pruim* Alwina, van Amsterdam; den 7den *Bontekoe* vr. Geertruida, van Hull. — Te Hull den 7 Julij, *Ouwehand* Germania, van Amsterdam. — Te Archangel den 24 Junij, *Fenenga* Clara Dorothea, van Amsterdam. — Te Pillau den 2 Julij, *Sap* Broederliefde, van Amsterdam; den 3den *Schrage* juffer Alida, van Londen; *Potjewijd* Eppien, van Aberdeen. — Te Warnemunde den 4 Julij, *Engelsman* Elisabeth en *Lieffijn* Goede Verwachting, beide van Rotterdam. — Te Koppenhage den 2 of 3 Julij, *Leeuwes* Arendina, van Schiedam. — Te Bremerhaven den 5 Julij, *de Vries* vr. Ida, van Horumerzijl. — Op de Rivier van Bordeaux den 6 Julij, *Bakker* vr. Geertje, van Amsterdam. — Te Libau den 14 Junij, *Plukker* jonge Hendrik, van Harlingen; dezelve is den 27 dito naar de Maas vertrokken; den 21sten *de Grooth* Catharina Engelina, van Rotterdam; *Westers* vr. Margaretha, van Schiedam; den 25sten *Potjewijd* Alida Petronella, van Delfzijl; den 26sten *Zoutman* Hendrika, van Schiedam; den 1 Julij *Tiktak* Jantina Fennegina, van Harlingen.

Binnengekomen in het Vlie den 9 Julij, kapit. *Kramer* de Hoop, en *Meijer* vr. Geertina, beide van Londen, als bijleggers; *Brouwer* de 2 Gezusters, van Dokkum n. Londen, als bijlegger. — Te Helvoet den 10 Julij, *Sap* Joanna Jacoba, van Nickerie. — Te Gravesend den 9 Julij, *Scholtens* vr. Wicherdina, van Memel. — Te Aberdeen den 6 Julij, *Schuuring* Petronella, van Dantzig. — Te North Shields den 7 Julij, *Post* Gustaaf, van Harlingen; *de Vries* de 2 Gebroeders, van Duinkerken. — Te Hull den 7 Julij, *Visser* Bernhard en Elisa, van Amsterdam.

Zeilklaar te Newcastle den 4 Julij, kapit. *Drewes* Afina Hillegina, naar Petersburg.

Vertrokken van Amsterdam den 10 Julij, kapit. *Hazewinkel* de jonge Hendrik, naar Londen; *Korter* Riga, naar Riga; den 11den *de Vries* vr. Wobbegina, naar Hamburg; *Postema* Gesina, op avontuur. — Uit het Vlie den 7 Julij, *Kuiper* vr. Engelina en *Lovius* Onderneming, beide naar Noorwegen; *Mulder* Etina, *de Boer* Gesina en *Vos* Reina, alle drie op avontuur; den 8sten *Balk* Leonora Johanna, naar St. Ubes; *Brouwer* de 2 Gezusters, naar Londen, als bijlegger; *Visser* de Vriendschap, naar Riga; *Stuit* Concordia, naar Uleaborg; *de Jong* Hendrika en *de Jong* Goede Verwachting, beide naar Frederikstad; *Veeling* Catharina, *Kleininga* Catharina Cornelia en *de Groot* Jantina, alle drie op avontuur. — Van Duinkerken den 4 Julij, *de Vries* de 2 Gebroeders, naar Rotterdam. — Van Warnemunde den 4 Julij, *Fokkes* de 4 Gebroeders, naar Groningen. — Van Hamburg den 6 Julij, *de Jonge* Annegina, naar Altona; *Kremer* Elisabeth, naar Memel; *Kuitze* jonge Wicher, naar Koningsbergen; *Bos* vr. Hillegina, naar Hoogezand; *Kruse* vr. Antje, naar Neufeld. — Van Cuxhaven den 6 Julij, *Zelling* Gesina, naar Riga; *Bakker* Zwaantina, naar Amsterdam. — Van Bremerhaven den 6 Julij, *Dauws* Venus, naar Groningen; den 7den *de Vries* vr. Ida, naar Amsterdam. — Van Hoekzijl den 5 Julij, *Bakker* Tjatsina, naar Delfzijl. — Van Cowes den 5 Julij, *van der Wouden* Gesina Gesina, naar Hamburg. — Van Cardiff den 5 Julij, *Nepperus* Elisabeth en *Wijgers* Willemina Jettina, beide naar Kroonstad. — Van Southampton den 5 Julij, *Boomgaard* Margaretha, naar Liverpool. — Van Liverpool den 5 Julij, *de Boer* Pauline, naar Dantzig. — Van Hartlepool den 6 Julij, *Hazewinkel* jonge Jantina, naar Groningen; den 7den *Rasker* Margaretha, naar Tonningen. — Van Hull den 5 Julij, *Boer* Margina, naar Elseneur; *de Boer* Hendrika, naar Newcastle. — Van Bolderaa den 1 Julij, *Mellema* Hermanus Hesselaar en *Schuuring* Engberdina Anna, beide naar Elseneur.

Vertrokken van Amsterdam den 11 Julij, kapit. *de Vries* vr. Wobbegina, naar Hamburg; *Kwint* Johanna, naar Bremen; den 12den *Hazewinkel Muntendam* Anna Maria, naar Triest; *Visser* Harmonie, naar Riga; *de Winter* Catharina, naar Dantzig. — Van Texel den 11 Julij, *Hazewinkel* Harmina, naar Genua. — Van Genua den 3 Julij, *Lovius* Anna Maria, naar Alicante. — Van Antwerpen den 11 Julij, *Dik* Catharina, naar Petersburg.

ZOUTKAMP, 12 Julij. Binnengekomen den 9den kapit. *de Boer* Jantina en *Blaauw* Gezina, beide van Londen; den 11den *Schaaf* Tjakkelina als bijlegger en *Drewes* Johanna, beide van Bremen.

DELFZIJL, 12 Julij. Binnengekomen den 10den kapit. *Modder* Margaretha, van Emden; *Woudstra* de jonge Eeltje Dirk, van Rotterdam naar Bremen, als bijlegger; *Wolkammer* Alberdina, van Hull; *Krook* Eensgezindheid, van Bremen; op de Reede wegens storm weder: *Scholtens* Europa, van Hadersleben n. Amsterdam; *Bakker* Zwaantina, van Hamburg n. Amsterdam; *de Vries* vr. Ida, van Tonningen n. Amsterdam; *Schaap* Geerdina en *Greven* de Goede Hoop, beide van Hamburg n. Amsterdam; *de Jonge* Annechiena, van Carolinerzijl n. Londen; een Engelsche schooner, van de Jan n. Londen; den 12den *Schreuder* Sijlina Titia, van Krakerou n. Leer; *Leeuw* Maria Louisa, van Emden. — Vertrokken den 12den *Wolkammer* Alberdina, naar Leer; *Puister* Imke Giezen, naar Emden.

205de KONINKL. NEDERL. LOTERIJ.

Trekking der Vierde Klasse.

1ste Lijst. No. 9847 een prijs van *f* 25,000. No. 4417 een prijs van *f* 1250. No. 3150, 6298, 4825 en 10362 ieder een prijs van *f* 1000. — *2de Lijst.* No. 19652 een prijs van *f* 2500. No. 11522 een prijs van *f* 1250. No. 13695, 12038 en 9991 ieder een prijs van *f* 1000. — *3de Lijst.* No. 7720 een prijs van *f* 5000. No. 15827, 18513 en 9592 ieder een prijs van *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 7den tot en met den 13den Julij 1848 zijn te *Groningen* geboren 13 zoons en 8 dochters; gehuwd 4 paren; overleden 9 ouden en 6 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 11 *Julij.*

TARWE.		GERST.		Bl. Voer	42 » *f* 2,45
Oude	℔ *f*	Winter	50 ℔ *f* 2,60	Zw. Voer	38 » » 2,20
Oml.	72 » » 7,25	»	52 » » 2,90	»	41 » » 2,35
»	74 » » 7,75	»	54 » » 3,25	»	44 » » 2,60
Old.	70 » » 6,25	»	56 » » 3,55		
»	72 » » 6,75	Zomer	» »	BOONEN.	
»	74 » » 7,50	»	» »		
ROGGE.		Knobbe	58 » » 3,40	Paardb.	*f* 4,50,75,90
Inlands.	66 ℔ *f* 4,35	»	60 » » 3,70		
»	68 » » 4,75	HAVER.		ZADEN, ENZ.	
»	70 » » 5,15	Dikke	44 ℔ *f* 2,70	Gr.Gort	*f*5,75 *f*6 *f*6,25
BOEKWEIT.		»	47 » » 3,00	Par.100N.	*f*9,50 *f*12,50
Gr. Zd.	62 ℔ *f*4,30	»	50 » » 3,65	Kools.	*f*
»	64 » » 4,70	»	52 » » 3,55	Aveelz.	*f*9½, ½ puik *f* 10
»	66 » » 5,10	»	» »	Raapol. p.v.	*f* 34,50
Zw.Zd.	66 » » 4,85	Bl. Voer	38 » » 2,25	Boter Oml.	*f* 26½ a *f* 27½
Veen	64 » » 4,20	»	40 » » 2,35	Dito Old.	*f* 25 a *f* 25½

Tarwe niet driftiger. — Rogge slepend afgaande. — Boekweit 10 cents lager moeijelijk te plaatsen. — Gerst ruim prijshoudende. — Haver niet driftiger. — Boonen als voren. — Gort met geringen handel. — Nieuw Aveelzaad meer aan en tot genoteerde prijzen slepend afgaande.

ROTTERDAM, 10 *Julij.* Tarwe. Nieuwe witte Zeeuwsche, Vlaamsche, Overmaassche en Flackeesche met een' matigen toevoer door meerder kooplust tot 30 cents hooger aan gebruikers en verzending wél afgegaan: goede en puike van *f* 7,80 tot *f* 8,20; middelbare van *f* 7,40 tot *f* 7,70, mindere van *f* 6,50 tot *f* 7,20 per mud; Poolsche zonder omgang; roode soorten door meerdere vraag tot *f* 5 hooger met goeden handel: 163, 164 ℔ Hooglandsche Kleefsche *f* 280, *f* 285; 161, 162 ℔ dito *f* 265, *f* 270; 160, 161 ℔ Kleefsche *f* 255, *f* 265; 160, 161 ℔ Bovenlandsche *f* 250; 158, 159 ℔ dito *f* 240, *f* 245; 157 ℔ dito *f* 240; 162 ℔ puike Cubanka *f* 270, *f* 275; 163 ℔ dito *f* 270. — Rogge. Nieuwe Zeeuwsche en Vlaamsche bij een' goeden aanvoer en meerdere behoefte tot 20 cents hooger aan gebruikers wél afgegaan, de beste en droogste van *f* 5,50 tot *f* 5,75, mindere en Overmaassche van *f* 4,75 tot *f* 5,40 per mud. Andere soorten hooger gehouden met bepaalde vraag: 150 ℔ Bovenlandsche *f* 163; 152 ℔ Rostocker *f* 167, *f* 168; 152 ℔ Limburger *f* 165; 146 ℔ Rijn *f* 156; 142 ℔ Archangel *f* 155; 141 ℔ dito *f* 156. — Gerst. Zeeuwsche en Flackeesche weinig aan: winter door meerdere behoefte 20 cents hooger, van *f* 3,30, *f* 3,40 tot *f* 3,50; zomer mede 10 cents hooger *f* 3,40, *f* 3,50. Van nieuwe Zeeuwsche en Flackeesche winter waren eenige klusjes ter markt, redelijk droog, doch niet grof van stuk en nog al wankleurig; dezelve zijn van *f* 3,50 tot *f* 3,80 per mud geplaatst; Buitenlandsche soorten stil: 124 ℔ Coursche, te Schiedam leverbaar *f* 144, *f* 145 verkocht. — Haver 10 cents hooger. Zeeuwsche en Overmaassche korte van *f* 2,60 tot *f* 3,30; lange van *f* 2,30 tot *f* 2,80 per mud; ook is 101 ℔ korte Zeeuwsche niet frisch tot *f* 88½ afgedaan. — Boekweit tot *f* 10 hooger met redelijken omgang, op 140 ℔ Noord-Brabandsche *f* 184, *f* 188, *f* 192; Groot-Brabandsche *f* 190, *f* 195, en Limburger *f* 180. — Paardenboonen schaars en 20 cents hooger; goede Zeeuwsche en Overmaassche *f* 4,80, *f* 4,90; mindere *f* 4,60, *f* 4,70. Duivenboonen *f* 5,20, *f* 5,70 per mud. — Erwten als voren: Zeeuwsche blaauwe *f* 6,50 *f* 6,80; mindere *f* 5,80, *f* 6,30; dito witte van *f* 5,50 tot *f* 6,50 per mud. — Koolzaad. Van nieuw Zeeuwsch, Vlaamsch en Overmaasch ruim 30 lasten aan, dooreen drooger dan de vorige week en

tot vorige prijzen wél afgegaan, het beste in zakken en gestort 54, 55 p. vl.; minder van 50 tot 53 p. vl.; jarig Zeeuwsch niet mooi 53 p. vl. in zakken verkocht.

ROTTERDAM, 11 *Julij*. Tarwe 162 ℔ Hooglandsche Kleefsche *f* 270; 155 ℔ roode Poolsche *f* 255; 159 ℔ Bovenlandsche *f* 245.

AMSTERDAM, 10 *Julij*. Tarwe aan cons. verkocht: 124, 126 ℔ b. Pools. *f* 265; 128 ℔ dito *f* 280; 126 ℔ Zeeuws. *f* 235; 127 ℔ b. Pools. *f* 270; 128 ℔ dito *f* 285, *f* 290. — Rogge tot verhoogde prijzen met veel handel: 116 ℔ Archang. *f* 146; 116 ℔ Petersb. *f* 159; 118, 120 ℔ Odessa *f* 160, *f* 164; 125 ℔ Pommer *f* 165; 123 ℔ Holsteinsche *f* 156; 122 ℔ Mecklenb. *f* 154; 127 ℔ Wismar *f* 170. — Gerst: buitenl. soorten iets hooger; Inl. stil: 111 ℔ Deens. *f* 156; 112 ℔ dito *f* 160; 118 ℔ Holst. *f* 162, *f* 165; 101 ℔ Vr. Winter *f* 126; 112 ℔ Holst. *f* 160. — Boekweit ruim prijshoudende; verkocht: 118 ℔ Holsteins. *f* 170; 119 ℔ Amersf. en Nijkerk. *f* 170; 117, 118 ℔ o. Vriesche *f* 154, *f* 156. — Erwten werden hooger gehouden en waren schaars ter veil; voor Oostzeesche witten werd *f* 6 geboden en op *f* 6½ gehouden.

Koolzaad, verkocht: Elve 57 p. vl.; n. Betuwsch Aveelzaad 52½ p. vl.; n. Gron. Aveelzaad 50 p. vl.; Waart- en Groote Aveelzaad 55 a 56 p. vl.; op 9 vat in Sept. en Oct. 60 p. vl.; April 1849 59 p. vl. — Lijnzaad in een doen: 100 ℔ Memel *f* 220. — Raapolie dadelijk en op levering williger: per 6/w. *f* 36; vlieg. *f* 35 a *f* 35,25; Sept. *f* 34,25 a 50; Oct. *f* 34.50 a 75; Nov. *f* 34,75; Dec. *f* 35. — Lijnolie per 6/w. *f* 27,75; vlieg. *f* 26,75 a *f* 27. — Hennepolie per 6/w. *f* 36; vlieg. *f* 35. — Raapkoeken *f* 62 a *f* 66. — Lijnkoeken *f* 7,50 a *f* 8,50.

AMSTERDAM, 8 *Julij*. Tarwe aan cons. tot vorige prijzen: 128 ℔ o. b. Pools. *f* 294, *f* 295; 127 ℔ b. dito *f* 275, *f* 280; 131 ℔ Norder *f* 250; 125, 126 ℔ Gron. *f* 220; 124 ℔ ger. dito *f* 205; 130 ℔ blaauwp. dito *f* 218, *f* 220; 124, 125 ℔ Vries. *f* 225; 130 ℔ Kubanka *f* 208 contant; 121 ℔ Noord-Holl. *f* 195; 130 ℔ Rost. *f* 257 contant; 126 ℔ o. r. Siles. *f* 260. — Rogge met weinig handel: 118 ℔ Deensche *f* 135; 118 ℔ Eupatoria *f* 152. — Gerst: Inl. iets lager afgegeven; Buitenl. niets in gepasseerd; 94, 95, 96, 97 ℔ Vr. Winter *f* 106, *f* 108, *f* 110, *f* 112; Zeeuwsche Wr. *f* 112. — Haver zonder handel. — Boekweit in een doen: 117 ℔ Oostvriesche *f* 154; 114 ℔ Vriesche Zand *f* 156. — Oostzeesche Witte Erwten werden bij partij tot *f* 6,25 per mud afgedaan.

Koolzaad, op 9 vat in Sept. 58½ p. vl.; Oct. en Nov. 59 p. vl.; April 59 p. vl. — Lijnzaad prijshoudende: 110, 111 ℔ Pet. *f* 245; 108 ℔ Riga *f* 225; 111 ℔ Pernau *f* 230. — Raapolie dadelijk en op levering flaauwer. — Lijnolie iets vaster. — Raapolie per 6/w. *f* 36; vlieg. *f* 35; Sept. *f* 34 a *f* 33,75; Oct. *f* 34; Nov. *f* 34,25; Dec. *f* 34,50. — Lijnolie per 6/w. *f* 28; vlieg. *f* 27. — Hennepolie per 6/w. *f* 36; vlieg. *f* 35.

LONDEN, 7 *Julij*. Voor Hollandsche Boter was deze week eene veel betere vraag en men betaalde 2/- à 4/- avans, terwijl de markt in eene ferme stemming sloot. De prijzen zijn als volgt: beste Hollandsche 78/- à 84/-, inferieure 64/- à 70/-, beste Vriesche 86/- à 90/-, inferieure 76/- à 84-, beste Groninger 72/- à 74/-, inferieure 64/- à 68/-, beste Zwolsche 78/- à 82/-.

LONDEN, 10 *Julij*. Heden was de markt niet ruim van Tarwe voorzien, doch daar het weder gunstig blijft was de handel onbeduidend tot de prijzen van ll. Maandag. Puike Gerst niet lager, maar andere soorten gemakkelijker verkrijgbaar. Haver 6 p. a 1 sh. lager. Boonen en Erwten waren weinig begeerd en bedongen ter naauwernood de vorige notering. De middelprijs is thans van Inl. Tarwe 48 sh. 2 p.; Rogge 30 2; Gerst 30.5; Haver 20.10; Boonen 36.8; Erwten 38.2. Het regt bedraagt op vreemde Tarwe 10 sh.; Rogge, Gerst, Boonen en Erwten 2; Haver 2.6.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 12 *Julij*.

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 44$\frac{1}{16}$, 44$\frac{3}{16}$, 44$\frac{1}{16}$; Dito Cert. 3 pCt. 51$\frac{3}{16}$, 51⅛, 51$\frac{3}{16}$; Dito Dito 4 pCt. 68½, 69, 68½; O. I. Leening 4 pCt. 67½; Amortisatie-Syndic. 3½ pCt. 67¾, 67½; Aand. Rijnspoorweg 4½ pCt. 73½, 74. — BELGIE, 2½ pCt. 34½, 34¾; Dito bij *Rothschild* 2½ pCt. 34¾, 35¼, 34$\frac{11}{16}$. — SPANJE, L. bij *Ardoin* van 85 £ 5 pCt. 8¾, 8$\frac{13}{16}$; Dito Dito van 510 £ 5 pCt. 8$\frac{7}{16}$, 8½, 8$\frac{7}{16}$; Dito 3 pCt. 24¼, 24½; Dito Binnenl. à 6 m. 3 pCt. 17$\frac{3}{16}$, 17⅛, 17$\frac{3}{16}$; Coup. *Ardoin* 6½. — PORTUGAL, te Londen, 3 pCt. 16; Dito Dito 4 pCt. 16½, 17. — RUSLAND, Oblig. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 94½, 94¼, 94½; Dito dito 1828 en 1829 5 pCt. 94½; Cert. bij dito 1831 en 1833 5 pCt. 82½; Dito bij *Hope* 4 pCt. 74½, 75; Dito bij *Stieglitz en comp.* 4 pCt. 74$\frac{1}{16}$, 74½; Cert. van Inschr. in Assign. 6 pCt. 56, 56½. — POLEN, Aand. met Loten 500 fl. 108. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 63, 64½, 63½; Dito 2½ pCt. 33¾, 33¾, 33$\frac{7}{16}$; Weenerb. bij *Goll en comp.* 4 pCt. 58½; Amerik. Bank-Actiën 2½; Braz. 5 pCt. 70½; Grieken 5 pCt. 2½; Handelm. kontant 132; Obl. Holl. Spoorw. 4½ pCt. 81.

De lager afkomende koersen van de meeste vreemde beurzen werkten nadeelig ook op onze markt, en alle soorten, zoowel van onze binnenl. als vreemde fondsen, waren tot min of meer verlaagde koersen aangeboden. In Integralen en Oostenrijksche was de handel vrij levendig.

Braz. 1824 v. 200 p. st. 68½; Dito 1839 v. 100 p. st. 68½; Grenada Uitg. 2½; Peru Coup. *f* 1½.

Koers van het geld: Prolongatie 3; Beleening 2½; Disconto 3 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uren: Integr. 2½ pCts. 44$\frac{1}{16}$ a ⅛; Ard. a £ 510 8$\frac{7}{16}$; Binnenl. 3 pCt. 17$\frac{1}{16}$ a ⅛.

ADVERTENTIEN.

*** De **HOOFDDIRECTEUREN** van het INSTITUUT voor DOOF-STOMMEN te *GRONINGEN* brengen bij deze ter kennis van de LEDEN van genoemd Instituut, dat op WOENSDAG, den 26sten Julij aanstaande, des namiddags te half drie, in de NIEUWE KERK alhier, de KWEEKELINGEN van meergemeld Instituut in het openbaar BLIJKEN zullen geven van derzelver gemaakte VORDERINGEN; terwijl ook aldan de PREMIËN aan diegenen hunner, welke dezelve hebben verdiend, zullen worden uitgedeeld.

Voorts roepen Hoofddirecteuren voornoemd de LEDEN van het HOOFDDEPARTEMENT bij deze op, om op MAANDAG, den 24sten Julij aanstaande, des middags te twaalf uren, te compareren in de SCHOOL van meergedacht Instituut, tot het aanhooren van het VERSLAG der HOOFDDIRECTIE, het nazien der REKENING en het verkiezen van een NIEUW LID in de HOOFDDIRECTIE.

GRONINGEN, 13 Julij 1848.

Namens de Hoofddirecteuren voornd.:
W. J. MEURS WICHERS,
Secret.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden beviel van eenen wélgeschapen ZOON A. DADDES, geliefde Echtgenoote van

P. BRONGERS,
Broodbakker, in de St. Jansstraat.

GRONINGEN, 10 Julij 1848.

*** LOBITH, 10 Julij 1848. Mijne geliefde Echtgenoot G. G. EBLING beviel heden van een welgeschapen MEISJE.

Eenige kennisgeving.

H. VAN DER BRUGH.

*** Getrouwd:

E. H. EBBENS
en
F. H. MEIJER.

NIEUW-BEERTA, 12 Julij 1848.

*** Heden overleed alhier, na eene langdurige ziekte, in den ouderdom van vierenzeventig jaren, Vrouwe FREDERICA LOUISA WILHELMINA, Gravinne VAN HEIDEN REINESTEIN, Douairière Jonkheer M. A. DE SAVORNIN LOHMAN, in leven *Lid der Gedeputeerde Staten van de Provincie Groningen.*

GRONINGEN, 9 Julij 1848.

*** Het heeft God behaagd, heden avond, tot bittere droefheid van mij en mijne Kinderen, na een smartelijk lijden van ruim acht weken, door den dood van mijne zijde weg te nemen mijne hartelijk geliefde Echtgenoote HINDERKIEN HOITING, in den ouderdom van ruim 61 jaren. 38 jaren mogt ik met haar in liefde vereenigd zijn.

Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene tevens voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

GRONINGEN, 10 Julij 1848.

P. GOEDHUIS.

*** Heden overleed aan eene slepende ziekte mijn geliefde Echtgenoot HOMME JANS GREEBEN, in den ouderdom van bijna 44 jaren, waarvan ik ruim 11 jaren door den Echt met hem vereenigd was, mij nalatende 3 Kinderen, te jong, om dit groot verlies te beseffen.

GRONINGEN, 11 Julij 1848.

M. H. BONNES,
Wedw. H. J. GREEBEN.

Deze dient tot algemeene kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Heden overleed in Antonie Gasthuis, na een smartelijk lijden van eenige weken, en in den ouderdom van 70 jaren, DERK LAMMERINK, *Conventuaal* in gemeld Gesticht.

GRONINGEN, 12 Julij 1848.

*** Na eene hevige stikziekte van weinige uren overleed heden morgen, omstreeks 9 uren, ons Dochtertje HILLECHIEN, in den ouderdom van bijkans 3 jaren, en tot overmaat van smart moesten wij heden avond ook het verlies van ons Zoontje EDZO, in den ouderdom van 4½ jaar, betreuren. Diep bedroefd, geven wij hiervan kennis aan Vrienden en Bekenden.

ASSEN, 10 Julij 1848.

J. BARENDS,
Goud- en Zilverwerker.
G. DIJKSTRA.

*** Heden behaagde het den Algoede, mijne dierbare Echtgenoote BEERTA ALBERTS SMIT, in den ouderdom van 52 jaren, na eene ongesteldheid van slechts weinige dagen, tot zich te nemen.

Diep treft mij deze slag, na eenen allezins gelukkigen echt van dertig jaren.

A. T. SCHURINGA.

VEENDAM, 11 Julij 1848.

*** Heden werden wij verblijd door de geboorte van eene wélgeschapen DOCHTER.

ZUIDBROEK, 11 Julij 1848.

Dr. **J. M. BUSCH ADRIANI.**
A. A. BUSCH ADRIANI,
VAN HOUTEN.

*** Bij **T. TELENGA**, te *Franeker*, is gedrukt en alom verkrijgbaar:

Noord-Amerika.

TIENTAL BRIEVEN, betrekkelijk de Reis, Aankomst en Vestiging naar en in *Noord-Amerika* van eenige LANDVERHUIZERS, vertrokken uit de Grietenijen *het Bildt* en *Barradeel*, in *Vriesland.* Prijs 30 Cts.

UITTREKSEL.

Bij Vonnis der ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Winschoten*, van den negentienden April dezes jaars, naar eisch geregistreerd en beteekend, is de Echtverbindtenis, op den zeventienden Maart des jaars duizend achthonderd tweeënveertig, te *Delfzijl* tusschen **JAN HINDRIKS KARSSIENS**, wonende te *Stads-Kanaal*, Gemeente *Onstwedde*, en **ENGELINA WILLEMS HUIDERMAN**, Weduwe van HENDRIK JURJENS ZWIERTSEMA, gesloten, ter requisitie van deze en op grond van kwaadwillige Verlating van genen, verklaard te zijn **ONTBONDEN.**

WINSCHOTEN, 12 Mei 1848.

Voor extract conform,
De Procureur der Eischeresse:
Mr. W. R. EMMEN.

FAILLISSEMENT.

Bij Vonnis van de ARRONDISSEMENTS REGTBANK te *Groningen*, van den 10den Julij 1800 achtenveertig, behoorlijk geregistreerd, is **MICHIEL IZAAK DE WIJNE**, Koopman, wonende te *Groningen*, verklaard te zijn in staat van **FAILLISSEMENT**, en bepaald, dat dit Faillissement is aangevangen op den 10den Julij 1800 achtenveertig, terwijl in dezen tot REGTER-COMMISSARIS is benoemd de Edel Achtbare Heer Mr. **J. WOLDRINGH**, en tot CURATOR is aangesteld Mr. **M. A. EEKHOUT**, Advokaat, wonende *Groningen.*

Voor extract conform,
De Curator:
Mr. M. A. EEKHOUT.

NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ.

De **DIRECTIE** maakt bekend, dat door haar zullen worden geveild, te *Amsterdam*, op DONDERDAG, den *27sten Julij* 1848:

43,656 Kranj. en Kan. **JAVA SUIKER**, ligg. *aldaar.*
22,690 dito **DITO** „ te *Rotterd.*
6,709 dito **DITO** „ te *Dordr.*
5,799 dito **DITO** „ te *Middelb.*

De Notitiën met de Veilconditiën zullen in tijds worden uitgegeven.

AMSTERDAM, 27 Junij 1848.

VAN DER OUDERMEULEN, *Pres.*
GOUDSWAARD, *Dir., fung. Secret.*

Vervolg der Verkooping van AFBRAAK VAN HET OUDE AKADEMIEGEBOUW,

in de **Broerstraat**, te ***Groningen***, ***op DINGSDAG, den 18den Julij 1848***, (en **NIET** op HEDEN, VRIJDAG, den 14den Julij), des voormiddags te 11 uren precies, ten overstaan van *Mr.* C. DE RANITZ, *Notaris.*

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op MAANDAG, den 24sten Julij 1848, des avonds te zeven uren, ten Huize van den Kastelein TER SPILL, buiten het Kleine Poortje, te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene ruime BEHUIZING met SCHUUR, get. P 180 V, rood X 31, en daarbij behoorenden GROND, staande en gelegen aan het Winschoterdiep, buiten het Kleine Poortje te *Groningen*, op den hoek van den Weg naar de Steentilpoort.

II. Eene WONING en SCHUUR, get. P 179 V, rood X 29, met daarbij behoorenden GROND, staande en gelegen mede aldaar.

III. De VASTE BEKLEMMING van ongeveer 5 Bunders *Land*, gelegen bij den *Groenedijk*, in het *Stadshamrik* onder *Groningen*, doende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur *f* 60 — 00.

IV. De VASTE BEKLEMMING van ongeveer 3½ Bunders *Land*, mede aldaar gelegen, doende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur *f* 55 — 00. — Alles behoorende tot de Nalatenschappen van OLFERT en REINA JACOBS.

Om te aanvaarden de perceelen 1 en 2 dadelijk na den toeslag, de perceelen 3 en 4 op den 12 November 1848.

De perceelen 1 en 2 te bezien Zaturdag vóór en op den Verkoopdag, van 2 tot 5 uren.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DONDERDAG, den 27sten Julij 1848, des avonds te 7 uren, ten Huize van de Erven J. EEKHOFF, Tz., aan de Groote Markt, aldaar, publiek worden verkocht:

I. Eene zeer nette en wél doortimmerde BEHUIZING, get. Lett. X no. 156 V, met fraaijen TUIN er achter, staande en gelegen Noordzijde aan het Zuiderdiep, op den hoek van de Kleine Folkingestraat, te *Groningen.*

II. Eene ruime WONING get. Lett. X no. 155 V, staande Noordzijde aan het Zuiderdiep, te *Groningen*, Westzijde, naast het voorgaande perceel.

III. Eene ruime WONING, met OPENE PLAATS, BLEEKVELD en VRIJEN UITGANG naar de Straat, staande en gelegen in eenen Gang aldaar, Westzijde van den Tuin van perceel één. Alles toebehoorende aan den Heer B. OTTENHOFF, van welke deze Goederen inmiddels *uit de hand* kunnen worden gekocht.

IV. Eene **HALVE TREKSCHUIT**, get. no. 8, varende op het Boterdiep van *GRONINGEN* naar *UITHUIZEN* en *ULRUM*, *vice versa*, met het **AANDEEL** in de **BARGE** en verdere ANNEXEN, in eigendom in gebruik bij H. OPTEN.

Om te aanvaarden den 1sten November 1848. Te bezien dags vóór en op den Verkoopdag, van 2—5 uren.

VERKOOP VAN OPREGT

Zeeuwsch Hout.

MORGEN, ZATURDAG, des voormiddags te 10 uren, bij den Ebbingeboog, aan de Spilsluizen, verkoop van eene mooije Lading **IJPEN-** en **ESSCHEN BOOMSTAMMEN**, direct uit *Zeeland* aangevoerd.

FIRMA **Steen & Comp.**

AANZIENLIJKE VERKOOPING.

Op MAANDAG, den 17den Julij 1848, des namiddags te twee uren en vervolgens, zal, ten Huize van den Kastelein F. GIEZEN, te *Helpman*, door de FIRMA STEEN & COMP., als last hebbende van hunne Principalen, op gewoon Crediet worden verkocht: Eene aanzienlijke partij **MANUFACTUREN**, hoofdzakelijk bestaande in eene groote partij ZIJDEN STOFFEN voor DAMES KLEEDEN, LIONER VESTENSTOFFEN, ZIJDEN FOULARDS, ECHTE LIONER DAMES OMSLAGDOEKEN, ZIJDEN- en andere HANDSCHOENEN, SATINE en ZIJDEN ECHARPEN en CRAVATTEN; PARAPLUIES; **HEEREN KLEEDINGSTUKKEN**, bestaande in LAKENSCHE JASSEN en ROKKEN, HUISJASJES, TUINJASJES, BUKSKIN- en ZOMERPANTALONS, VESTEN, OCHTENDJASSEN, STOFFEN voor BROEKEN, TRICOT ONDERBROEKEN, FLANELLEN HEMDEN, FRANSCHE OPGEMAAKTE HEMDEN, BRETELS, enz. — Voorts een uitmuntend assortement GALANTERIËN, BYOUTERIEN, PARFUMERIEN, SCHRIJFNECESSAIRES, SCHEERÉTUIS, voorzien van FIJNE MESSEN en verdere BENOODIGDHEDEN, BRILJANTE PORSELEINEN en BRONZEN ORNAMENTEN, TAFEL- en DESSERTMESSEN en hetgeen verder zal worden gepresenteerd. Alles te bezien in het NIEUWE VERKOOPHUIS, in de Oosterstraat alhier, HEDEN en MORGEN, van des namiddags 2 tot des avonds 7 uren.

Dingsdag, den 18den Julij e.k.,

te 11 uren, zal, op de GROOTE MARKT worden verkocht: Een sterke **VOERMANSWAGEN** met digte LADDERS en verdere **STALGEREEDSCHAPPEN.**

FIRMA **Steen & Comp.**

Ten overstaan van den Deurwaarder **GLAS**, gedenkt H. C. TICHELAAR, aan deszelfs Boerenplaats te *Loppersum*, op DINGSDAG, den 18den Julij 1848, te 2 uur, **BOELDAG** te houden van: 8 beste MELKKOEIJEN, VAARZEN, enz., 2 B. KOOLZAAD, 2 B. TARWE, 1½ B. ROGGE, 2 B. GERST, 2 B. HAVER, 1½ B. ERWTEN en BOONEN, NAWEIDEN, eenige Voeren HOOI, enz.

Bekendmaking.

De Erfgenamen van wijlen de Echtelieden THEDE BARTHS HOPKES en ETTJE GERDES BUSCHER, woonachtig geweest zijnde te *Landschaps-Polder*, Ambt *Jemgum*, Koningrijk *Hannover*, gedenken, ten overstaan van de ondergeteekenden, publiek te laten veilen, om op prime Mei 1849 te doen aanvaarden:

Eene aanzienlijke **BOEREN BEHUIZING** met **HOF** en **TUIN**, benevens 131 Deimt POLDERLAND, en 3¾ Deimt GROENE DIJK, alles staande en gelegen te *Kroonpolder*, gemeente *Beerta*, provincie *Groningen*, met nog 10 Deimt, liggende onder *Nieuw Beerta*, waarvan de dag van Verkoop nader zal bekend gemaakt worden.

JEMGUM, 1 Julij 1848.

FISCHER, *Advokaat en Notaris.* HARENBERG, *Auctionator.*

In de maand DECEMBER of JANUARIJ aanstaande, zal, na bekomene autorisatie publiek worden geveild: Eene ruime, hechte en wél onderhoudene **HEEREN BEHUIZING** en **SCHUUR** met **STALLINGEN** en grooten **TUIN**, benevens twee Kampen **WEIDELAND**, alles staande en gelegen op het aangenaamste te *Hoogezand.* Deze Goederen zijn inmiddels voor elders wonende gadingmakenden te bezien, die zich ten dien einde kunnen adresseren bij de Bewoonster en Eigenares, Mevrouw de Weduwe VAN DER HOOP.

TE HUUR,

tegen den 1sten Augustus of, des verkiezende, op den 1sten November aanstaande te aanvaarden: Twee roijale **BOVENKAMERS**, bij F. SLEUTELAAR, Goud- en Zilversmid in de Brugstraat.

Tegen NOVEMBER

wordt **TE HUUR** gevraagd: *Liefst* eene **BENEDENWONING** met vier **VERTREKKEN** en **KEUKEN.** Adres bij den DRUKKER DEZER.

Bij den ondergeteekende zijn nog voor zeer zuinige prijzen te bekomen: Beste **GROENE, GRAAUWE** en **KAPUCIJNER ERWTEN, BRUINE** en **WITTE BOONEN**, waaronder een partijtje **GRIEKSCHE WITTE** voor 9½ Cents, puik best, onderscheidene soorten van **RIJST**, zuivere **CAROLINA**, de 5 Oncen 14½ Cents, bij 5 ½ Ned. ℔ 14 Cents, mooije **JAVA**, 10 Cents de 5 Oncen, bij 5 ½ Ned. ℔ 9½ Cents, mindere soorten 7 a 8 Cents de 5 Oncen, **SAMOS ROZIJNEN**, 10 Cents de 5 Oncen, bij 5 ½ Ned. ℔ 9 Cents, kleine **KORINTEN**, 18 Cents de 5 Oncen, alsmede beste **PARKIGORT** van 5½, 6, 7 en 8 Cents de 5 Oncen.

G. ZEEHUIZEN, in de Zwanenstraat.

De ondergeteekende maakt hare geëerde Stadgenooten bekend, dat zij niet meer bij hare Moeder op de Nieuwstad woonachtig is, maar VERHUISD is naar de **FOLKINGESTRAAT**, naast den Brookbakker HILDESHEIM. Zich gunstig aanbevelende in het leveren van alle soorten van **FRUIT**, die het Saizoen oplevert; belovende eene prompte en civiele behandeling.

Wedw. C. VAN CLEEF.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*

JULIJ 1848.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDSTOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
2	753,91	756,12	757,86	14,0	14,7	13,7	0,75	0,82	0,82	W. N. W.	W. Z. W.	W. t. N.	bewolkt.	regen.	bewolkt.
3	758,51	758,03	756,37	15,0	19,0	14,6	0,83	0,73	0,93	Z.W.t.W.	Z. Z. W.	Z.	„	betrokken.	betrokken.
4	756,57	760,57	764,05	17,0	18,0	13,3	0,86	0,70	0,84	W. t. Z.	N.W.t.N.	N. N. W.	betrokken.	bewolkt.	helder.
5	766,95	767,29	767,80	17,0	20,3	15,7	0,81	0,71	0,83	W. t. Z.	W. N. W.	N. W.	bewolkt.	betrokken.	weinig bewolkt.
6	767,85	766,65	765,32	16,4	25,2	19,2	0,83	0,67	0,89	W. N. W.	Z. Z. W.	Z. W.	weinig bewolkt.	bewolkt.	„
7	762,60	759,93	757,67	19,7	28,5	23,0	0,77	0,65	0,89	Z.	Z. Z. W.	Z. W.	helder.	helder.	bewolkt.
8	759,83	761,59	761,66	19,5	20,7	17,2	0,77	0,68	0,81	W. Z. W.	W.	W. Z. W.	bewolkt.	bewolkt.	betrokken.

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.